

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a periodical.

LETO XIX.

AUGUST, 1970

ŠTEVILKA 8

MISLI

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.
6 Wentworth St.,
Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

★

Naročnina \$3.00
Čez morje \$ 4.00

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, N.S.W. 2028

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
N.S.W. 2192. Tel. 759 7094

TEGA SEVEDA NE BODO BRALI

Namreč tisti, ki se jih tiče. Kar je na ovitku, menda ni važno, kali? Torej — ne bodo brali!

Kako pa jaz to vem? Dva meseca po vrsti je bilo na tem mestu jamranje nad ZAMUDNIKI in tako naprej. Med drugim je bilo tiskano: Če je kdo tako dober in če katera tako dobra . . . in tako naprej. To je skoraj tako, kot klic: Naj se vam vendar smilim . . . sto pisem razposlati, ni šala! Pa kakšen je bil uspeh?

Molče oglasi se jih sto:

O, ta se nam smilil ne bo!

Jaz pa nad pisma — sto pisem, še rajši več. Pa me menda ne mislio prisiliti, da bi se začel sam sebi smiliti? Nikar, nevarno je! Kaj če se ves svet potopi — v mojih solzah!

Torej, opomini so začeli odhajati ZAMUDNIKOM. Odhajajo, kakor dopušča čas. In uspeh? Kakor vsako leto: počasi prihajajo odgovori in pošiljke. Vem, da bo večina prišla, kakor vsako leto, ne pa vsi, kakor vsako leto. In berem spet in spet kakor vsako leto: "Oh, oprostite, saj vemo, ampak odlašamo in ostane odloženo." Vse to že več let na pamet vem. Pa ne jokam, smejem se, v smehu se pa svet ne bo potopil. In tako bo spet letos, kakor vsako leto. Le zakaj mora tako biti? Zakaj vsako leto?

Pa še nekaj! Včasih se zmotim, opomin dobi kdo, ki bi ga ne smel. Navadno me čedno opozore na pomoto, popravim jo, mirna Bosna! Se pa najde kdo ki vsem okoli sebe pove: po krivici me terja — samo meni tega ne pove! Bog pomagaj! Jaz pa kljub vsemu zapišem: Pridružujem si pravico zmotiti se, je ena med najbolj človečanskih pravicami. Ne odpovem se ji, ker sem človek. Pa si pridržim tudi dolžnost pomoto takoj popraviti, ko zanjo zvem.

Amen in Bog! Tako bi rekel Ivan Pregelj, tako reče in zapiše tudi vaš — UPRAVNIK lista MISLI.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

SHEPHERD OF THE WILDERNESS — angleška knjiga o Baragu — \$ 1.

"SRCE V SREDINI", spisal Vinko Brumen. Življenje in delo dr. Janeza Evangelista Kreka. Vezana \$4, broširana \$3.

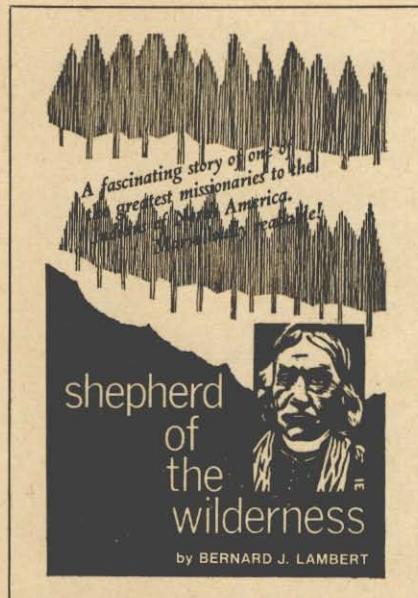
ČLOVEK V STISKI, spisal psiholog Anton Trstenjak — \$ 1.

BARAGA — slovenska knjiga, spisala Jaklič in Šolar. — \$ 1, poština 40c.

ROJSTVO, ŽENITEV IN SMRT LUDVIKA KAVŠKA — povest, spisal Marijan Marolt — \$ 3.

DOMAČI ZDRAVNIK (Knajp) — \$ 1.50.

Z A BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI — Spisal dr. Filip Žakelj. Krasna knjiga o Baragovem češčenju Matere božje. — \$ 2, poština 40 c.

LETTO XIX.

AUGUST, 1970

ŠTEVILKA 8

NI ŽIVLJENJA BREZ VREDNOSTI

V VSAKIH ŠTIRIH LETIH se zadnje vlakno našega telesa zamenja z drugo snovjo, ki se v organizem asimilira in v njem oživlja, pa tudi sproti odmira in odpada med mrtvo snov. Ves čas se nezavestno in zavestno bojujemo proti zunanjim in notranjim telesnim nevarnostim, da si ohranimo bolj ali manj zdravo življenje. Zato ima prav tisti, ki pravi, da je življenje boj, konflikt, in celo, da je življenje smrt. Saj v mrtvi naravi smrti ni, pozna jo le živo bitje, ki jo nosi neprestano v sebi.

Vendar je življenje nekaj čudovitega, posebno življenje človeka, če na to življenje gledamo z duhovnimi očmi.

Pomen slehernega človeškega življenja naj nam približa biser sodobne filmske umetnosti, Fellinijeva "La Strada", ki smo jo mogli videti že pred več leti. To je visoka pesem življenja, a ne življenja junakov in umskih velikanov, niti ne svetniških duš. Marveč je slavospev neznatnega, ubogega, prav ničevega življenja, kot ga je živila Gelsomina ob Zambanoju . . .

Bila je sama na svetu, tujka vsem in tudi sama sebi, saj se je komaj zavedala svoje eksistence. Ničesar ni bila sposobna, razen preprosto udarjati na boben, s čimer je spremljala prizore, ko je potujoči atlet za denar trgal s svojimi mišicami žezezne verige.

Gelsomina se nekoč v nekem svetlem trenutku izpove temu cirkuskemu norčku in mu potoži svoj obup nad lastno revščino, češ; ali je sploh vredno, da živi na svetu? Odgovor, ki ga je dobila, je ključ do razumevanja zgodbe, ki ji mnogi niso odkrili smisla.

"Kaj za to, če ne veš, čemu si na svetu! Saj tudi kamen zase ne ve, pa vendar ima vsak kamen svoj pomen!"

Tudi Gelsominino življenje ga je imelo. Zamboja je spremljala odslej na vseh potih kot pes pod ciganskim vozom. Vdano je trpela pomanjkanje vsega za življenje, pa tudi najbolj osnovnih pojavov človeških odnosov, ki jih Zambano ni poznal. Zaradi njegove primitivne trdote in skoraj krutosti je nekje zaostala in se mu izgubila. To pa je v tem trdem človeku zbudilo strune človečnosti, ki se mu menda prej nikoli niso oglasile.

Od tedaj je na vseh svojih potih iskal Gelsomino in ko je nekje slišal, da je tam že pred leti umrla, se je v njem zlomilo. Podrl se mu je zid, ki ga je oklepal in obopen jok je zrelega moža vrnil na začetno točko, s katere je mogel nanovo izbirati pot za življenje.

Ubogo peščeno zrno, za katero nihče ni vedel, kakšen pomen ima, je šele po mnogih letih odkrilo svoj smoter. In smoter je bil: reševati drugega človeka. (B. Fink, Duh. Življ.)

OB ROB SEJE

SLOVENSKEGA DRUŠTVA SYDNEY

Ing. Ivan Žigon, Sydney

ZA PRIČUJOČI ČLANEK so dali povod do godki na seji in občnem zboru Slovenskega društva. Nekateri so izražali taka mnenja, da kličejo po javni razpravi.

I.

Eden odbornikov je dejal, da slovenske države ni.

Res je — na papirju je danes ni. Vemo pa, da je nekoč obstajala. Spomin nanjo se je obdržal in želja po neodvisnosti ni zamrla. Tudi zelo dobro vemo, kakšna naj bi bila jutrišnja Slovenija. Lahko že predvidevamo njen notranji razvoj in zunanje odnose — pa naj bo že samostojna ali v konfederaciji Jugoslavije.

Zato lahko mirno trdimo, da je država Slovenija že tu. Tudi na papir bo nekoč prišlo, le kdaj, zaenkrat še ne vemo. "Ni važno, kdaj bomo končali, vemo pa, da moramo začeti takoj," je ob neki priliki dejal pokojni predsednik Kennedy. Ker Slovenci nismo začeli šele danes, ampak že pred sto leti, lahko mirno trdimo, da smo cilju bliže kot se nekaterim zdi.

Besede onega odbornika odkrivajo precejšnje pomajkanje zavednosti in zavesti o suverenosti slovenskega naroda. To mu ni v čast.

II.

Posebno poglavje je postopek in obnašanje pri reševanju tekočih vprašanj. Če ima zaupnik ali kdo drug kaj povedati, se je treba mirno pogovoriti, ne metati ključe na mizo in zapuščati sejo, pa naj se komu zdi obravnavanje predloga še tako neprijetno ali nepotrebno. Pridi mirno na plan z nasprotnim predlogom in naj se glasuje. Tudi ropotanje in žvižganje na občnem zboru ni demokratičen način reševanja vprašanj. Čeprav so Avstraleci v marsičem za nami, se v tej reči od njih lahko veliko naučimo.

Vzemimo primer agencij za izlete v domovino. S stališča Slov. društva Sydney, ki je s svojimi 6 akri zemlje nekaka Slovenija v malem, je edino pametno in pravilno, da se zberejo ponudbe več agencij, pri čemer ni nobene izključiti. Na seji naj se pretehta, katera daje najboljše pogoje in zakaj.

Vsakdo gre rad domov na obisk. Zaradi tega še nihče ni nikogar obsojal. Ne gre za to, da bi načelno odklanjali slovenske, oziroma jugoslovanske agencije, češ da so pod nadzorstvom komunistične partije. Kar je treba preprečevati, je nepravilen način izbire agencije. Nihče izmed odbornikov nima pravice špekulirati na osebni dobiček zaradi svojega položaja v Slovenskem društvu in kot tak na svojo roko sklepati pogodbe, oziroma potiskati v ospredje katero koli agencijo.

Pri izbiranju ponudbe je treba misliti še na nekaj. Slovenska enotnost marsikaterim ni všeč. Zavedati se moramo, da je že pred tisoč petsto leti Bizantinec Pseudo-Mavrikij dal tole navodilo za nastopanje proti Slovencem: "Ker imajo mnogo poglavarjev, ni neumno, pridobiti si nekatere med njimi, bodisi z besedami, bodisi z darovi, druge pa napadati, da ne bi (naše) sovraštvo proti njim povzročilo njihove enotnosti ali oblasti enega." (Grafenaur: zgodovina slovenskega naroda.) To staro in, kot je zgodovina že dokazala, zelo uspešno navodilo moramo imeti vedno v mislih. Zato moramo biti pri ponudbah jugoslovanskih družb malce bolj previdni kot pri drugih. Mislimo na Mavrikija in se vprašajmo, če se ni morda njegovo navodilo začelo spet praktično izvajati.

III.

Na isti seji in pozneje na občnem zboru je bilo slišati tudi to: "Saj ima še papež dialog s komunisti, Tito ga bo obiskal, delijo si medalje. Če je za papeža prav, bo menda tudi za nas".

K temu naj rečem tole:

Ne gre, da bi istovetili vatikansko diplomacijo, ali če hočete: politiko, s slovensko. Ni ugotovljeno, da je stališče vatikanske politike napram nekemu narodu temu vedno v korist. Večkrat je obratno, povzročiti utegne narodu velike žrtve. Nedvomno je njen glavni namen: duhovno dobro. In to za vse narode. To politiko — recimo: papežovo — moremo razumeti samo, če jo gledamo "sub specie aeternitatis" — pod vidikom večnosti, ne pa s stališča naših trenutnih potreb. Sklicevati se nanjo, pomeni isto, kot stanovanjsko sobo meriti s kilometri ali uporabiti za obisk soseda vsemirska raketa. Zgrešili bi svoj drobni, nepomembni zemeljski cilj.

Ker pa je vsakdo dolžan presojati samo stvari, ki so njegovo strokovno področje, se ne bom spuščal globlje v zadeve cerkvene politike.

IV.

Kot sem že nakazal, nekaterim niso jasni odnosi: Slovenija — Jugoslavija. Naj tu spet poudarim, da je pri trgovjanju z jugoslovanskimi podjetji potrebna neka mera previdnosti. To pa zato, ker nekatera teh podjetij zaradi velikega pomanjkanja deviz posegajo tudi po nedemokratičnih metodah, da bi si povečala devizni priliv. V pohlepnu po doljih marsikdaj presežejo celo kakšne nepoštene kapitaliste, ki jim je dolar začetek in konec vsega. Čeprav torej jugoslovanskih podjetij ne sprejemamo slepo z odprtimi rokami, ampak jih obravnavamo enako kot druga, to še ne pomeni, da zavračamo Jugoslavijo. Do neke mere nam je potrebna, kot tudi mi njej.

Kar mi, tkzv. "ekonomski emigranti" zavračamo, ni Jugoslavija, ampak TAKA Jugoslavija, ki Slovenijo ovira v razvoju, ki Slovence glede na svetovni nazor diskriminira na njihovi lastni zemlji ter jih tako vsaj posredno sili v emigracijo. Potem pa uradni predstavniki Jugoslavije točijo krokodilske solze pred tujimi oblastniki, češ: "We are sorry to lose so many of our own people..."

Naj vedo ti uradni predstavniki, da bi večina novih emigrantov rajši delala v domovini za polovico tega, kar zaslužijo v tujini. Pa še toliko ne morejo dobiti za svoje delo tam, istočasno pa prisilnjenci, ki jim je omika, slovenska kultura in še socializem povrhu deveta briga, smejo zapravljati po pariških beznicah ljudski denar po mili volji. Poznamo dejstva!

Če bi bilo Slovencem dano delati po svoje, bi zmogli v desetih letih razviti svoje gospodarstvo tako, da bi bilo doma dovolj dela in zasluga za vseh 280,000 brezposelnih Jugoslovanov, pa še za kakšnega Nemca in Italijana za nameček.

Slovenska krščanska inteligencia ne odklanja vseh novih gospodarskih oblik, ker so se nekatere izkazale za dobre. In človek lahko reši ali pogubi svojo dušo v vsakem gospodarsko-političnem sistemu. Morda jo pogubi še lažje v takem sistemu, ki mu omogoča večjo osebno obogatitev. Zato gospodarski sistem ni bistveno važen, važna je skrajna poštenost pri upravljanju in čim širša demokracija.

Smo tudi proti temu, da se pod firmo socializma daje potuha podkupovanju in tativni. Slovenci so kradli drug drugemu premoženje, ker je to zapovedal beograjski tovariš Rankovič. Smo proti temu, da sedanje oblasti više vrednotijo manj izobraženega in povrhu še neznačajnega partijca, ki je doma z drugega konca Jugoslavije, nego doma-

čina, izobraženca, a nepartijca. Za prvega se bo vedno našlo pripravno mesto v Sloveniji, na drugega pa čaka odpustnica — brca, če se le z besedo dotakne žgočih problemov.

Tako ne dela noben drug narod na svetu, kar jih poznam. Krščanska inteligencia v Sloveniji je tudi zoper zapostavljanje slovenske vlade, naj bo že taka ali taka. Zahteva za nepartijsko večino enakopravnost in pravico do soodločanja. Slovenija potrebuje ljudi, ki jim oblast ni le sredstvo za obogatitev. Želimo tako Slovenijo, da bodo mogli pošteni ljudje neodvisno delovati neglede na svetovni nazor.

Zato je odgovornost slovenskih društev med nami večja kot si mislimo. Ne smejo biti le za kulturno-zabavno udejstvovanje — biti morajo Slovenija v malem. Vzgajajo naj članstvo k strpnosti in praktičnemu izvajanju demokratičnih postopkov. Naj se vsaka opozicija zaveda, da je samo zralo in dokaz slabosti večine, a je vendar njen integralni del. Ogibajmo se razgrajanja, izžvižganja, neosnovanega obtoževanja, ponarejanja dejstev, potvarjanja glasovnic. Prav tako pa tudi izkorisčanja kake volilne zmage za pobijanje "svražnika". Pravilno upravljanje društev je že generalna vaja za reševanje zahtevnih vprašanj, katerih v jutrišnji Sloveniji ne bo malo.

KJE JE TA SVET?

P. Vladimir Kos., Tokio

Nekdó je rekel,
da moramo biti golobi,
leteči nad gradom ponosa,
nad kačami v pesku sebičnosti,
tik nad breznom z nočjo porogljivosti —
pojoč, ha ha,
pojoč o svetu brez bolnih ljudi,
čudovitem po dežju draguljev!
Kje je ta svet?

S perutmi,
težkimi z dimom asfaltne nevere,
sem trkal
od okna do okna,
in našel nasmešek
na cerkvici,
s trami k vsakemu letu obrnjeni
za skrito gnezdo,
s stenami, ki držijo luči,
ko med trtami grozdje zori
za žalostni svet.

"BOLJ ZANIMIVO KOT V FILMU"

P. Hugo Delčnjak, Togo, Afrika

Pred meseci sem obljubil, da bom spet po-ročal, ko dobim še kaj glasu od p. Hugona. Zdaj imam njegovo dosti dolgo pismo od konca junija. Dogodivščine, ki jih opisuje, morajo biti zanimive tudi za tega ali onega, ki morda ni navdušen za misijone in misjonarje. Vendar ne skrivam, da želim s časom dobiti med bralci MISLI prijeteljev in dobrotnikov temu misi-jonskemu sobratu v Afriki. — P. Stanko Zemljak.

MOJE ZADNJE KROŽNO POTOVANJE po misionskem področju Kandéja je bilo med ple-menom Tambermanom. Trajalo je teden dni konec maja. Že sam odhod je bil vreden, da bi ga vzpel na film in ga razposlal na vse strani v zabavo in občudovanje. Pomudimo se pri njem!

V Afriki je vedno polno ljudi, ki potujejo po 60 km daleč, da ob tržnih dnevi prodajo par lončenih piskrov, nekaj deset kilogramov mila (je rastlina, podobna našemu sirku, v Afriki osnovni pridelek), kokoš, kozo, koštruna itd. S takim bremenom obloženi se odpravijo na pot peš, razen če jim je sreča naklonjena, da se obesijo kakemu avtu na rep.

Kako vnaprej zvedo za kak moj odhod po deželi, ki je navadno nenaden in nenapovedan, mi je še danes uganka. Skoraj vslej se zberejo žene z dojenčki na hrbtnu, z veliko culo, kastrolo polente, z loncem soka — na vrh vsega je še kozel ali koštrun, včasih prašič. Na vse zgodaj že čakajo pred misionsko hišo, da se jim pokažem.

"Kaj hočete od mene, ljudje božji?"

"Čakamo priložnosti za potovanje."

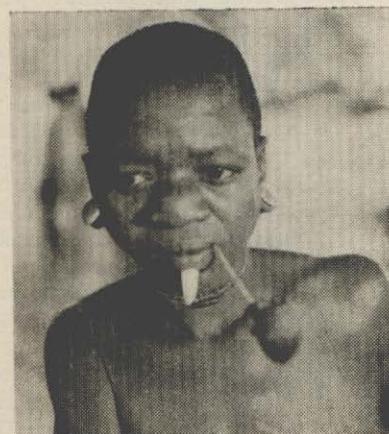
Tako je bilo tudi to pot. Veliko kandidatov za vožnjo se je zbral, a tudi sam sem imel težak tovor. V naših krajih se pojavlja lakota. Hrana je pošla, a nov pridelek je komaj vržen v zemljo. Dobrodelen ustanova "Caritas" je poslala v našo škofijo pet ton suhih rib, olja in moke. Ribe so bile baje namenjene za Biafro, pa jih je vlada odklonila. Tako smo jih dobili mi, vsaka tukajšnja misionska postojanka svoj delež, da priskočimo na pomoč vsaj najbednejšim. Svoj izlet med Tambermane sem porabil za razdeljevanje hrane. Na Peugeot 404 sem nametal 30 vreč rib, nekaj olja in moke, vrata za kapelo, ki sem jo pravkar dokončal, vrata in posteljo za katehista Nestorja v oddaljenem kraju in še par ljudi sem naložil. Avto je kar počepal pod težo, ko smo odrinili.

Mimogrede: tukaj avto nikoli ni dovolj velik. Kamion, ki vozi dvakrat na teden iz glavnega mesta (Lomé) skozi naše (Kandé) in naprej, opravlja trojno funkcijo: prevaža ljudi, dovaža pošto in dostavlja najrazličnejši material. Zato je pa tudi prava Noetova barka. Potniki so pa temno rdeči od cestnega prahu. . .

Torej — odrinili smo v deželo Tambermanov. Kaj bomo tam? Na petih krajinah v pokrajini tega plemena imam kapelico, kjer mašujem, kadar pride, nato poučujem. V moji odsotnosti daje pouk katehist in ob nedeljah vodi molitve, ko maše ne more biti. Katehist poučuje tudi v državnih šolah verouk.

Prvi in drugi dan sem se zadržal v krajih Wartema in Warango. Nisem doživel kaj posebnega. Tretji dan, v kraju Nadoba, sem pa prvič videl, kako se lovijo in pripravljajo — za kaj? — termitti. Ko se je znočilo, smo posedeli pred kolibo katehisti Rafaela. Prišla je tudi sosedova z otroki. Žene pri tem plemenu nosijo v spodnji ustnici do 5 cm dolg bel kamen, debel kot prst, v ušesih uhane, ki so podobni velikim gumbom, izdelani iz lesa ali pločevine, okoli vrata, rok, nog in bokov pa polno obročkov, vrvic in školjk na nitih. To je vsa njihova "obleka", vsaj pri večini.

Nič drugače ni bilo pri omenjeni ženi, ki je prišla prosit katehista Rafaela za baobabove liste, da si bo napravila sok. Toda stvari so se zasukale drugače. Sredi večerje — tu se ne uporablja nikak pribor — ko smo že praskali s prsti po dnu lonca,

je kar zavrsalo okoli nas. Petrolejka je privabila roj termitonov. Jaz se nisem dosti zmenil zanje. To se je že večkrat pripetilo na misijonski postaji. Termiti niso "hudobni" kot druge mušice in komarji, ki ti piyejo kri. Toda moji sosedje z otroci vred so kar poskočili. Z mrzlično naglico so planili nad termite, ki so parkirali na petrolejki, jih pobirali in metali v posodo z vodo.

Mislil sem, da pač pobijajo te krilatec, ker delajo škodo na njihovih hišah, pa sem še sam prijet za delo. To mesarsko klanje je trajalo dobre pol ure. Morda smo jih nalovili za kaka dva kilograma. Te "živali" so težke, posebno njihov zadek, ki se kar sveti od maščobe. Da je bil lov še bolj uspešen, je katehistova žena izpulila šop slame iz strehe in jo zapalila. Ta ogenj je pritegnil še vse več rajajočih krilatev...

Po končanem lovu je prišla razlaga: termiti so odlična jed! Pripravlja se kot omaka k polenti. Dobro zmečkanim termitonom dodajo malo palmovega olja, paprike in zdrobljene kikirikeje, nato vse skupaj spražijo. Odkrito povедano, se mi to ni tako gnušilo, kot nekoč pri neki družini, ko sem prvič videl, kako mi pripravlja za kosilo poljske miši. Poleg tega sem dobil za lovsko sodelovanje lepo nagrado.

Sosedovo ženo sem zaprosil, naj mi da kamen, ki ga ima v ustnicah, in uhane. Take reči se lahko kupijo kjer koli ob tržnih dneh, toda jaz sem hotel dar od domaćina, ker to mi za spomin več pomeni. Ženska se je malo obotavljalna in me vprašala, kaj bom s tem počel. Pošalil sem se, da bom ob prihodnjem obisku nosil njen kamen v svoji ustnici Razumela je šalo in obljudila, da dobim naslednje jutro kamen in uhane. Njenega sklepa sem bil toliko bolj vesel, ker sem takoj pomisli na možnost fotografije. To je pri tem plemenu težko doseči, ker misljijo, da kamera odvzame njihovim obeskom zdravilno moč. Tako sem tokrat ujel dve muhi na en mah: fotografijo in obeske za spomin. Sliko prilagam.

Čakali sta me še dve postojanki: Koutougo in Tapunta. Edina pot, ki povezuje ta naselja z našo postojanko, teče preko sosednje države: Dahomej. To zaradi gorovja, ki se vleče ob vsej vzhodni meji naše župnije. Cesta, ki prečka gorski hrbet, je odmaknjena daleč v Dahomej, da se pot podaljša za 70 km.

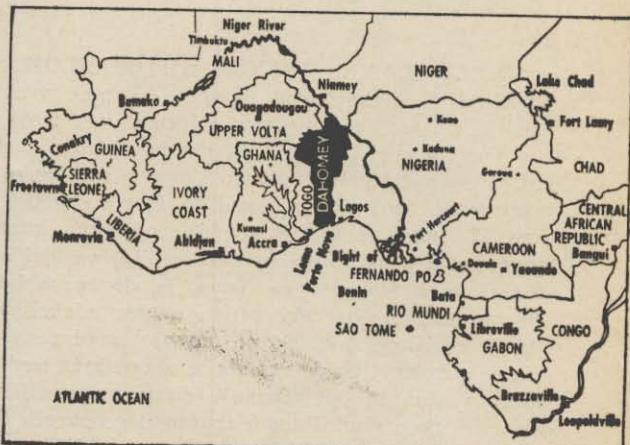
Ko sem prišel zjutraj od maše v ondotni kapelici, je okoli avtomobila krulilo in mekatalo. Ljudje so me prosili, naj sprejemem štirinože in jih izročim njihovim znancem v Koutougou in Tapunti. Ker sem prejšnji dan že nekaj svoje prtljage oddal, sem pobasal majhne kozliče, kot podgane velike

Misli, August, 1970

čuneke in rogatega koštruna. Ta se je tik pred odhodom odvezal in si priboril svobodo. Jata fantičev je planila za njim in ga v dveh urah zajela, da se je spet znašel v pisani družbi na mojem avtu. Z mini-nejevoljo zaradi izgube časa sem krenil dalje.

Obračun s carinikom

Dobro sem se bil že zagrizel v gorsko cesto na dahomejski strani, ki jo dež po svoje obdeluje, ko sem se srečal s citroenom. Potnikom sem pomahal v pozdrav, a odgovora ni bilo. Avto se je ustavil, iz njega je stopil uniformiran črn gospod. Resen

obraz črnca ob srečanju z belcem je redek pojav. Mož se mi je predstavil: carinski nadzornik!

"Ste bili na carinarni?"

"Nisem bil".

Nikoli dotlej nismo izvajali te prakse, ker je bilo vsem umevno, da se dá priti v ta predel Toga samo preko Dahomeja. Poleg tega pa carinarna ni na meji, ampak 15 km proč od nje. Po vseh paragrafih je bila pravica na strani nadzornika, a ti predpisi so bili že od nekdaj skregani s praks. Na moje opravičevanje je zahteval listine, ki jih predpisuje tranzit, in morajo biti podpisane od togoške in dahomejske carinarne. O joj! Na kraj pametni mi ni prišlo, da bi se hodil kazat na ubogog togoško carinarno, ki je Bogu za hrbotom — 90 km daleč od Kandé-ja. Ker nisem bil voljan, da bi avto obrnil v teh kozjih ridah, a bili so še drugi vzroki, je šef carinarne odločil: vzame se ključ od avtomobila, eden carinikov ostane pri vozu, dokler ne pride iz carinarne kamion in odpelje vse skupaj na carinarno v Bukumbe!

(Dalje str. 233)

P. BASIL POROČA

Baraga House

19 A'Beckett Street, Kew, Victoria, 3101

Tel. 86 8118 in 86 7787

★ NAJ DANES ZAČNEM S POROČILOM IZ ADELAIDE, naše tretje največje skupine v Avstraliji. Ob mojem julijskem obisku so vse slovenske družine prejele pismo, ki jim bolj natančno in široko sporoča veselo novico, katero sem omenil mimogrede tudi tipkariji zadnje številke "Misli". Dne 22. julija je bila dokončno podpisana kupna pogodba: *dvojna velika parcela s hišo, na levi nedograjenega Slovenskega doma, je slovenska last.* Tu bo bodoči slovenski verski center adelaidskih Slovencev. Cena \$ 12,000 po mnenju izvedencev ni bila previsoka. Hiša je res stara, a zaenkrat bo kar dobro služila za odplačevanje dolga na zemlji. S posebno srečo sem si denar izposodil od raznih dobrotnikov. Del posojila je brezobresten, del pa na navadne bančne obresti, kar nam bo v znatno pomč pri odplačevanju.

Kot v pismu tudi po "Mislih" vabim adelaidske slovenske družine, naj bi bile pripravljene darovati en dolar na mesec. V kolikor sem mogel razbrati iz razgovora po družinah, je bilo moje vabilo z razumevanjem in veseljem sprejeto. Nekatere družine so dale takoj svoj prispevek, nekatere kar za celo leto, nekatere so dale ali obljudile še večji dar. Tako sem na dolg takoj po vrnitvi iz Adelaide že lahko vrnil \$ 254 nabranih darov, za kar se vsem darovalcem iskreno zahvaljujem.

Kaj bo kasneje zraslo na zemljišču, bo pokazala bodočnost. Cerkvica z malim stanom za slovenskega duhovnika, s sestrsko hišo, otroškim vrtcem in slovensko šolo? Bog daj! Vsekakor bo v teku časa lažje misliti na lastnega duhovnika in slovenske sestre, ko je tu že začetek našega novega verskega središča. Kar koli bo, bo v službi slovenskim izseljencem v Južni Avstraliji in Bogu v čast. Kot sem omenil že zadnjič, bi rad naše adelaidsko versko središče posebej postavil v varstvo **Svete Družine**, ki nam je zgled kot prva krščanska izseljenska družina v tujem Egiptu.

Ko sem se v četrtek 23. julija precej dolgo razgovarjal z adeleidskim nadškofom M. Beovichem ter mu razložil naše načrte, mi je prav po očetovsko ljubeče dejal: "Povej svojim vernikom, da je nadškof z vami! V vsem, kar koli bo storil zanje, naj te spreminja moj blagoslov . . ."

★ Prisrčno se moram zahvaliti vsem, ki ste pripomogli, da je bilo naše melbournsko žegnanje v juliju tako prijetno domače. Zlasti gre zahvala našim čč. sestram. Precej slovenskih gospodinj je prineslo svoje dobrote, da so bile mize v dvorani polne. Ob takih prilikah se vidi, koliko je vredna cerkvena dvorana, ko se takoj po maši lahko zbremo k domači izvencerkveni slovesnosti. Prav te domačnosti nam manjka, da se med sabo spoznamo in pogovorimo, da se res počutimo kot ena velika družina.

Naša zahvala ukrijinskemu škofu I. Prašku, da je za žegnanje za nas opravil sveto daritev v jeziku in obredu sv. Cirila in Metoda. Enako zahvala njegovemu spremstvu, saj je pripeljal s seboj diacona, strežnike ter pevski zbor ukrajinske stolnice, ki je z ubranim petjem spremjal škofovo mašo.

Žegnanjski darovi so do danes prinesli naši cerkvici lepo vsoto \$ 635.60, a vsak dan pošta prinese še kako kuverto rojakov, ki se slovesnosti niso mogli udeležiti. Žrebanje žegnanjske torte v dvorani pa je dalo \$ 17.61. Vsem darovalcem iskren Bog plačaj! Zrno do zrna — pogača!

★ Slovenske poroke naj topot omenim tri: 11. junija sta si obljudila zvestobo Štefan Horg in Stanislava Lah. Ženin je iz Čurilovca (župnija Ljubeščica), nevestin rojstni kraj je Lehen (župnija Ribnica na Pohorju). — 18. julija sta prejela sveti zakon Karl Zupančič in Vlasta Činkole. Ženin je iz Trbovelj, nevesta je bila rojena in krščena v Novem mestu. — 1. avgusta sta si pred našim oltarjem podala roke Aleksander Vičič in Lora Jersenko. Ženin je iz Male Bukovice in krščen v Ilirske Bistrici, nevesta rojena in krščena v Griesu na Koroškem.

★ Krstna voda je oblila sledeče: 4. julija so iz North Sunshine prinesli Marjanco, hčerko Karla Filipa in Jožefe r. Vogrinčič, naslednji dan iz Noble Parka Mihaela, sinka Andreja Lenarčiča in Frančiške r. Avšič. — 11. julij je dal naši knstni knjigi dve imeni: Marija je osrečila družino Demetrija Stathopoulosa in Ane r. Mukavec, Bentleigh, Daniela Evelina pa družino Gina Persica in Frančiške r. Logar, Westgarth. — 18. julija je bil krščen Johnny, sinko Matija Sušana in Anice r. Najden, St. Kilda. — Dva krsta sta bila 19. julija: Robert Alojz je novi član družine Alojza Jakofčiča

in Marije r. Jesih, Elsternwick, Pavel Anton prvojenec v družini Filipa Tomažiča in Dorine Antoniette r. Mosele, Macleod. — V cerkvi sv. Družine v Bell Parku (Geelong) smo krščevali 12. julija: Valter Erminij je ime sinku Erminija Pavliča in Heide Marije r. Melnichok, Norlane. — V Adeleidi je bil 25. julija krst v cerkvi Srca Jezusovega, Hindmarsh: za Štefana bodo klicali prvorodenca družine Edi Bordona in Marije r. Kosynskyj, Pennington.

★ Žal moram tudi poročati, da je melbournsko slovensko skupino zopet obiskala neizprosna smrt. V četrtek 30. julija je na svojem domu v Broadmeadowsu nepričakovano umrl Jožef Mohor. Bil je le nekaj dni v postelji zaradi napada influenze, a zdravje se mu je že skoraj povrnilo. Zdravnik mu je napisal, da bo šel v ponedeljek že lahko na delo. A ko se je v četrtek brat Miha vrnil od posla, je našel brata mrtvega v postelji.

Pokojni Jože je najstarejši sin številne Mohorjeve družine, ki je lani pokopala očeta. Rojen je bil 30. novembra 1920 v Mrzavi vasi, občina Čatež na Dolenjskem. Leta 1941 je bil z ostalimi preseljen v Nemčijo, leta 1949 so emigrirali v Australijo. Bil je še samski, miren in priljubljen značaj. Lani je vse uredil za očetov pogreb, naročil mu je tudi spomenik in ga odplačeval, zdaj pa bo na istem spomeniku prerano tudi njegovo lastno ime . . .

Zaradi številnih smrtnih primerov hude epidemije influence smo morali čakati do ponedeljka, da je zdravniška komisija končala svoj posel. Šele proti večeru so pokojnega Jožefa prepeljali v slovensko cerkev, kjer smo zmolil rožni venec za pokoj njegove duše. Maša zadušnica je bila v torek 4. avgusta ob devetih, nato smo ga vrnili zemlji na keilorskem pokopališču, kjer bo čakal vstajenja.

Vsem številnim sorodnikom iskreno sožalje!

★ September nam obeta precej razgibanosti. Na prvo nedeljo po deseti maši bomo v dvorani praznovali očetovski dan. Nastopili bodo gojenci Slomškove šole, naša folklorna skupina in Plesničarjeva muzikanta. Vse take naše proslave so preproste, pa obenem prijetno domače. Vsi, zlasti pa očetje, iskreno vabljeni! — Če bo šlo vse po sreči, bo na drugo soboto in nedeljo na našem odru v seloigra "Oh te zadrege!" Igralci se že vneto pripravljajo pod režijo gospe Elke Mesarjeve. Igra je posrečena in nam bo prinesla obilico smeha. Lahko bo žal vsakemu, ki bi jo zamudil. Čisti dobček bo šel za našo cerkev in dvorano. — Ker je

16. september dan desete obletnice Baragovega doma, bomo imeli v soboto 19. septembra v dvorani domač družabni večer, na katerega so povabljeni zlasti vsi sedanji in bivši fantje Baragovega doma, kar je poročenih, seveda s svojimi družinami. Hostelova obednica, kjer smo svoj čas imeli take večere obletnic in srečanj bivših fantov, bi bila po desetih letih brez dvoma premajhna. — Na tretjo septembrsko nedeljo (20. septembra) zvečer pa prireja karitativna ustanova sv. Vincencija svoj vsakoletni mednarodni koncert (International Variety Show), na katerem bomo poleg mnogih ostalih narodnosti zopet zastopani tudi Slovenci s svojo zastavo in skupino. Nastopila bo naša folklorna skupina pod vodstvom požrtvovalne učiteljice Dragice Setnikarjeve ob spremljavi bratov Pahorjev, pa tudi brata Plesničarja bosta zaigrala nekaj poskočnih. Ta prireditev bo kot navadno v veliki mestni dvorani (Melbourne Town Hall) in je zaradi svoje pestrosti res vredna udeležbe. Med častnimi gosti večera bosta tudi melbournski nadškof J. Knox ter vladni minister za emigracijo P. Lynch. Naši nastopajoči skupini želimo lep uspeh. To leto je za spored veliko zanimanje tudi s strani televizije in bo verjetno celotni večer posnet na filmski trak za bodočo TV-reprodukциjo v barvah

★ Naše nogometno moštvo "Kew Slovene" je v juliju zdrnilo s prvega mesta svoje skupine (Central Division). En vzrok več, da fantje v drugem delu sezone napno vse sile in se potrudijo tudi za resni in stalni trening. — 2. avgusta je bila zanje prosta nedelja, pa so se dogovorili med sabo in prijatelji za tekmo: samci proti oženjenim. Kdo bi si mislil: zmagali so oženjeni 3:4. Domov pa so prišli vsi polomljeni, kot iz prave fronte. Naš Vlado Speljak pa je moral napraviti še "detour" preko bolnišnice ter je prišel domov šele zvečer z berglami in nogo v plastru. Želimo mu skorajšnje okrevanje.

16. avgusta igrajo naši nogometniki s Carltonom, 23. avgusta z Brunswick United, 30. avgusta z Diamond Creek, 6. septembra z East Brunswick, 13. septembra pa z Middle Parkom. Vse tekme bodo na našem igrišču v Yarra Bend Parku. Ljubitelji nogometa vabljeni!

★ Večerno pobožnost v čast Materi božji bomo imeli v soboto 22. avgusta (na praznik Srca Marijinega) in v torek 15. septembra, na praznik žalostne Matere božje. Večerno mašo bomo imeli prvi petek v septembру (4. sept.) in torek 8. septembra, ko obhajamo praznik rojstva Device Marije. Vabljeni!

MOJE SREČANJE

Z MRAVLJO AMAZONKO

Mira Mar

V.

TAKOLE MI JÓ MOJ VOJŠČAK pripovedoval, pa zlasti proti koncu z jako slabostnim glasom:

"Ne vem, kako daleč od tukaj je bil pred desetimi leti dobro zgrajen in utrjen grad naših Amazonk. Lahko je bil miljo daleč, lahko tudi več. Vsaka dobro razvita mrvavlinska naselbina — mrvavljišče — mora misliti na to, da naj nastajajo po svetu nove naselbine. Ne sme biti zadovoljna le s sem, da se množi rod pod domačo streho. Posamezna naprava je vedno v nevarnosti, da se ji kaj hudega zgodi. Sovražniki mrvavelj niso samo druge mrvavlje, oh, koliko imamo še drugih!"

"Da, o tem se mi že nekaj pravil. Le naprej!"

"Tista naša matica, lahko ji že rečeva pramatica, je neko poletje zlegla zalogo jajčkov posebne vrste. Veš, skoraj zmerom leže tako jajčka, da se iz njih razvijemo taki, kot sem jaz. Peruti nimamo, da bi se z njimi dvignili v zrak. Za delo na tleh bi nas pa peruti samo ovirale, oziroma si bi jih kaj hitro polomili. Iz tistih posebnih jajčkov pa čez čas pridejo mrvavlje, ki imajo sicer vse to, kar imamo mi, zraven pa še peruti, kakor na primer muha, osa ali čebela."

"No, zdaj pa sam govoriš o čebeli, prej si pa rekel, da o čebelah nič ne veš!"

"O, toliko že vem, da ima čebela peruti, dosti več pa res ne. Zdaj me pa ne moti in poslušaj naprej. Tiste mrvavlje, ki imajo peruti, niso brez spola. Nekatere so moški, druge ženske. Iz teh zadnjih bodo matice, ki bodo ustanovile nove naselbine. Ne vse, to pa ne! Bi jih bilo preveč. Zato mnoge samo poskušajo, pa se jim ne posreči, ker jih prej zaloti smrt".

"Zakaj pa? Ali si ne vzamejo s seboj četo vojščakov, kot si na primer ti?"

"Tega ne morejo. Takoj ko zlezejo iz gradu na sonce, se dvignejo v zrak. Ne samo mrvavlje-matice, tudi mrvavljaki-moški. Nobeden od nas ne more za njimi. Če je lep dan, dolgo letajo in dosti daleč naokrog in — se love. To se pravi, mrvavljaki love matice in nekaterim se posreči, da se s kakšno spari. Potem pa takoj oba padeta na tla. Drugi in druge se še naprej lovijo, čez čas popadejo na tla v raznih razdaljah in potem nič ne vedo drug za drugega. Mrvavljaki kmalu poginejo ali jih pa kakšna žival požre, ker s perutnicami so na tleh

tako naokretni, da se še skriti ne znajo".

"Kaj pa matice?"

"Maticam je dana posebna pamet, če se sme tako reči v tvojem jeziku. Brž ko so na tleh, si same odgriznejo perutnice in jih s prednjimi nogami zbrcajo nekam od sebe. Zdaj so naenkrat tako okretni kot mi vojščaki. Hitro si skopljejo jamico, se vanjo zarijejo in si tudi streho za prvo silo naredijo nad glavo. Na žalost marsikatera postane plen ptičjega kljuna ali druge sovražne sile, preden se varno zakoplje. Če se ji pa to posreči, začne kar kmalu leči jajčka in čez nekaj mesecov ima že naraščaj, ki kmalu vsa dela opravlja sam, zgradi naselbino in začno misliti na bojni pohod za nabavo črnih sužnjev."

"In tako je tudi vaša matica ustanovila novo naselbino, ki zdaj ne veš, kje je?"

"Naša je imela še posebno srečo in slišal sem, da tudi nekatere druge, čeprav bolj redke. Imela je srečo, da je s svatbenega poleta padla na gnezdo črnih mrvavelj, ki je pa bilo na poti izumiranja. Zakaj tako, naša matica ni nikoli zvedela. Črna domačica je le še prav malo jajčkov znesla. Naša se je brž po padcu sprostila od perutnic in se spustila po majhnem rovu v notranjost črnega gradu. Naredila se je lepo domačo in še črna matica ji ni delala sile. Črne delavke so ji dajale hrane in — začela je tudi leči jajčka, seveda v mnogo večji množini kot ostarela matica črnih. Nekaj tednov sta bili kar dobri tovariši, nekoč je pa bilo naši dovolj, skočila je na ono in ji odščipnila glavo..."

"Pa so črne vse to mirno gledale?"

"Kar mirno so gledale in videti so bile vesele. Tu imaš dokaz, da so črne že vnaprej ustvarjene za sužnje in si menda mislijo: mrvavlja je mrvavlja. . . ."

Tu se je moj vojščak čudno zvil in si s tremi nogami podrgnil po trebuhu. Moralo ga je spet hudo napasti, kar omagoval je. Že med njegovim pri-povodovanjem sem si pripravila slamico s kapljico,

toda se ni več zmenil zanjo. Tudi govoriti je čisto prenehal. Samo še na nekatera moja vprašanja je slabotno odgovarjal.

"In iz tistega nekoč črnega gradu se je potem razvil vaš rdeči?"

"Da. . . ."

"In kar je takrat črni še ostalo, ste jih takoj zasužnili?"

"Same so se. . . ."

"In tista junaška matica je zdaj gospodarica v tvojem izgubljenem gradu?"

"Da. . . ."

"In tudi ona zleže vsako leto nekaj jajčkov za mravlje in mravljake s prutnicami?"

"Morda le vsako drugo ali tr. . . ."

"In ko odlete, nič ne veste, kaj se je z njimi

zgodilo".

Na to je samo še silno žalostno odkimal, besedice ni bilo več. Še enkrat se je krčevito pretegnil in obležal — mrtev.

Začutila sem se silno osamelo, skoraj bi rekla: zapuščeno. Gledala sem nekaj časa svojega mrtveca, in ugibala, kaj se mu bo zgodilo, če ga kar tam pustim. Vse, kar mi je prišlo na misel, me je pretreslo. Pa sem se odločila in odnesla mrtvega vojščaka s sabo domov. Doma sem poiskala majhno stekleničico, jo napolnila s špiritom in "pokopala" v njem dragega mrtveca. Bolj dostojnega pogreba mu nisem vedela dati.

Vsakdo, ki pride k nam, ga lahko vidi, samo vsakemu ne povem, koliko njegove in moje zgodovine je pokopane v tistem špiritu.

V FILMU... (s str. 229)

Mene je povabil k sebi v svojo limuzino. Na hitro sem pomislil, da bodo ceremonije trajale ves dan ali celo dva. Zato sem mu predlagal naj rajši on prisede k meni v avto in se skupaj odpeljeva na carino. Moj predlog je sprejel. Med potjo sem načenjal razne pogovore, da bi omehčal njegovo paragrafarsko srce. Vprašal sem ga, če pozna tega ali onega misijonarja v Dahomeju, pa nič! Tudi na vsa druga vprašanja — nič! Možemo srce je ostalo ledeno. Tako sva v molku privozila do mesta.

Cariniki, zdolgočaseni od brezdelja, so kar popadali k nogam svojega mogočnega patrona. Vse takoj razložiti, je bil ukaz. Dobro, sem si mislil, kar začnite razkladati! Toda ostali so s prekrižanimi rokami, češ: to je twoje delo! Povabil sem tedaj svoje spremjevalce, dve ženi in kup otrok, pa se je začelo: kufre dol, kufre gor! Izložili smo koštruna, kozliče, prašičke, vrata, posteljo, vreče. . . vse. Nato se je začelo zasljevanje.

Kje sem kupil koštruna?

Koliko sem dal za posteljo?

Odkod so posušene ribe?

Hotel me je ujeti, ker sem mu že med potjo pravil, da so vrata delo misijonske mizarnice, živina last mojih spremjevalcev, ribe in drugo dar "Caritas" za lačne. Mjegovi paragrafski možgani so se počasi odvozljavali in ubrali pot v strugo človeškega razumevanja, da moje prevažanje ni črna borza, ampak uslužnost domačinom. Da je odfilozifiral paragrafe, ki so ga držali v kleščah, je potreboval pol ure.

Med popisovanjem blaga sem se večkrat na tihem namuznul njegovi natančnosti. Hotel je vedeni točno težo vreč z ribami. Ker sem mu mogel

dati le približen odgovor, je ukazal vse stehtati. Prva je potegnila 20 kg. Ali so vse enako težke? Odločno sem rekel, da ne, nekaj gramov razlike bo vsekakor. Nadaljevali so tehtanje. Tako so bili cariniki vsaj nekaj časa zaposleni, prenašali so vreče do precej oddaljene tehtnice in nazaj. Šele pri predzadnjem so z nejeljivo ugotovili, da tehtajo vse enako. Prisrčno sem se nasmejal še potem, ko je carinik ugotovil, da so kozliči jagnjeta, koštrun pa njihova mati. Zapisal je: Ovca z jagnjeti. Čudno, da ni dodal še prašičkov, bi bil naš rogač lahko še bolj ponosen na svoje vsetransko potomstvo.

Ponovno sem moral k šefu. Zdaj je bil ves drugačen človek, zelo se je spremenil v 30 minutah. Bil je mehak, kot bi ga z maslom namazal. Spregorovil je:

"Veste, mi nimamo namena nadlegovati misijonarje, ki so nas prvi učili, da ne smemo krasti in lagati, pa da moramo spoštovati starše. Prvi so ustanavljali za nas šole, da smo se usposobili za sedanje službe. Moji otroci hodijo vsi v katoliške šole, vsi skupaj pa hodimo ob nedeljah k maši. Vem, da ste govorili resnico, oprostite mojemu postopku!"

Ločila sva se kot stara znanca.

Kufre gor — nakladati treba! Bilo je, kako sem si vnaprej mislil. Nakladal je šef sam in cariniki so pomagali. Pa ne z nejeljivo, vsi smo se smejali. Nalašč sam nisem mignil s prstom. Za pikko k temu poglavju so morali še avto porivati, ker je baterija odpovedala. Ponagajal sem jim še s tem, da nisem prehitro užgal motorja. Naj se malo spotijo, bo kosilo bolj teknilo! Moje je šlo že rakom žvižgat — po njihovi krivdi. Imel sem namen kosit pred gorskim prelazom pri misijonarju p. Nabonu. Čakal me je, ko me pa le ni bilo, je odšel tudi sam na obiske po svojih postojankah.

(Zaključek prihodnjič.)

Izpod Triglava

GORIŠKI NADŠKOF Peter Cocolin je obiskovalcem iz Nove Gorice dejal, da se slovenski jezik na Goriškem postopno vrača v javnost, toda na italijanskih šolah mu žal še ni mesta. Niti ne kot neobvezen predmet. Učenje slovenščine je obvezno le na škofijski gimnaziji in v semenišču. Na vprašanje, zakaj Koper še ni potrjen kot posebna škofija za Slovensko Primorje, je odgovoril: Razumejitev med Italijo in Jugoslavijo še ni dokončna. Sveta stolica čaka v takih primerih, da so državne meje dokončno sprejete in potrjene.

O NUDIZMU OB JADRANU v Jugoslaviji je pisal Primorski dnevnik: Kvarnerski otok Plavnik bo postal raj za nudiste. Vzdolž Jadrana je že več nudističnih kopališč, začenši z enim ob istrski obali, nato je veliko takih kopališč na Rabu in tudi drugod v Dalmaciji jih je nekaj. Plavnik pa je kot nalašč za to, ker ni velik in je lahko zaščititi nudiste pred radovedneži.

NA NOTICO O NUDISTIH v Primorskem dnevniku piše dopisnik v Katoliškem Glasu: Grem mimo dejstva, da služi socialistična država takim meščanskim težnjam zato, da pride do tujega denarja, deviz. Nekaj drugega me je pri tem osupnilo. Otok Rab, danes zavetišče nudistov in raznih pokvarjencev — kaj ni bil ta otok pred kakimi 30 leti kraj trpljenja in kinfinacije tisočev Slovencev? Bogve, koliko bivših esesovcev in fašistov, ki so se takrat izzivljali nad interniranci, se danes prosto sprehaja po teh nudističnih kampih?

SLOVENSKA GIMNAZIJA V CELOVCU bo končno le prišla do lastnega poslopa, tako vsaj kaže. Odkar je gimnazija ustanovljena, mora gostovati v poslopu nemške gimnazije in ima samo poldnevni pouk. Od vsega začetka Slovenci ponavljajo svojo upravičeno zahtevo, da se za slovensko gimnazijo zgradi posebno poslopje. Oblasti so odlašale izpolnitev te želje z raznimi izgovori, deloma čisto neupravičenimi. Letošnja majska številka Našega Tednika v Celovcu pa optimistično poroča, da je "gradnja slovenske gimnazije pred realizacijo."

KROPAR JOŽA BERTONCELJ, mojster umetnega kovaštva v Kropi, je dal zapisati v list DRUŽINA tudi tole: Mohorjevke so dandanes preučene.

Trstenjak in drugi. Tudi pesmarice so pretežke. Pri nas v Kropi, kjer še vedno radi mnogo beremo, ležijo celi letniki mohorjevk na podstrežjih. Tako skopo je odmerjen naš tisk, pa še ta nam obleži. Naodpustljivo! Poglejte, zakaj pa "Ognjišče", ki izhaja v Kopru, tako odlično vleče in vedno bolj. — Joža ima seveda v mislih mohorjevke, ki izhajajo v Celju, ne onih iz Celovca.

V CELOVCU JE UMRL generalni vikar krške škofije dr. Jožef Kadras. O umrlih nič razen "bene" — dobrohotno — pravi latinski pregorov. Zato samo zapišimo: upamo, da se je pokusal pred smrtno za vse krivice, ki jih je v življenju napravil koroškim Slovencem, zlasti glede odredb v pouku katekizma šolskih otrok, ki je moral biti pretežno v nemščini. R. i. P.

DOBROVA PRI LJUBLJANI obhaja letos ti-sočetnico kot slovenska Marijina božja pot. Priznajajo velike proslave, ki bodo v glavnem v tednih "šmarnih maš", od 15. avgusta do nedelje po 8. septembru. Te šmarne maše so starodavna dobrovska ustanova in vsako leto pritegnejo veliko število romarjev. Za letošnje proslave so prenovili cerkev, darovi so prihajali tudi od izseljencev, zlasti v Ameriki in Kanadi. Ker bo za letošnje slavnosti cerkev veliko premajhna, so v načrtu razne bogoslužne prireditve na prostem.

NEKA TONČKA KRANJIČEVIĆ, delavka, je objavila v ljubljanskem DELU mnogo pritožb nad krivicami, ki se gode delavskemu stanu. Med drugim beremo: "Delavski svet? Delavka, ki je članica, pravi, da si ne upa govoriti, ker bi jih takoj deset padlo po njej. Na seji je zmeraj najbolj slišati vodilne, ki sploh niso člani... Zakaj delajo take razlike pri stanovanjih? Po časopisih pišejo, češ kako skrbijo za delavce. Pri nas mora imeti delavka osem milijonov svojega denarja, če hoče dobiti kredit od podjetja. Kako naj jih privarujem, ko pa v enem letu zaslužim komaj en milijon?"

ŠMARNICE V MAJU so v Sloveniji še vedno zelo domača stvar. Še vedno vsako leto izdajo nova "Šmarnice" in jih berejo po vseh cerkvah ob lepi udeležbi vernikov. Zgodovina pove, da je prve Šmarnice izdal leta 1842 Davorin Trstenjak, pa jim ni dal takega naslova. Šele horjulski kaplan Janez Volčič je dal to ime majniški pobožnosti in se je hitro prijelo in ohranilo verjetno za vse čase.

STOLETNA PRATIKA je izšla pri Mohorjevi družbi v Celju. Je zajetna knjiga, ima 192 strani. Ocena v Katoliškem glasu v Gorici je zelo ugodna,

razen morda pod zaglavjem ZVEZDOGLEDI, kjer pride do svoje veljave horoskop in druge take "marnje". Stoletne praktike Slovenci niso imeli že svojih 60 let. Zadnjo je izdal rajni dr. Gregorij Pečjak, gimnazijski katehet. Umrl je 94 let star leta 1961.

ČASI SO SE SPREMENILI. Ljubljanski študent je pisal leta 1881: Pri učenju hrvaškega jezika me samo to vznemirja, ker ne vem, če prav naglašam. Edini Hrvat, ki ga poznam v Ljubljani, je brivec v Slonovih ulicah. V soboto sem se šel strič. Ko me je strigel, sem ves čas molčal ter premišljal, kako bi ga nagovoril. Napisled, ko je bilo treba plačati, se ojunačim ter vprašam: Koliko valja platiti? Brivec se začudi, rekoč: A, vi divanite hrvatski! Jaz pa od samega veselja, da me je razumel, nisem vedel drugega odgovora, kakor: Da, da! Potem sem jo hitro odkuril. (Debevec: Vzori in boji.)

STAVBE NA KOLIH in z njimi nekdanji kolščarji so spet zaživele pred očmi Slovencev, ko je

v Ljubljani izšla pomembna knjiga o nekdanjem barju v okolici Iga. Izdala sta jo dr. Josip Korošec in njegova žena. Knjiga opisuje najdišča, ki jih je odkril in raziskoval Karel Dežman že pred skoraj sto leti. Nadalje se bavi z opisom raznih najdenih predmetov, ki so jih rabili nekdanji "mostičarji": nakite, orodja, posode in tako naprej.

"**OGNJISČE**" V KOPRU, znani mladinski list, prinaša v svoji junijski številki prilogo MALI VO-DIČ. Priloga je namenjena mladinskim turistom in navaja dolgo vrsto krajev v Sloveniji, ki jih je vredno pogledati. Zraven pove, kdaj so kje nedeljske maše. Tisti med nami, ki smo doma iz Dobrove pri Ljubljani, naši starši pa iz Polhovega grada, imamo zoper ta Vodič hude pritožbe. Iz Ljubljane kaže pot proti Kamniku, Kranju, Višnji gori, Vrhniku. Ko nakaže pot do Viča, lepo maršira do Vrhnike, Logatca in tako naprej, čisto pa pozabi z Viča zaviti na desno in ob Gradaščici skozi Dobrovo v Polhov Gradec. Naj ga koklja brene! Če bi OGNJISČE ne bilo tako lep list, kot je, bi mu ta prezir odpustili šele na sodni dan proti večeru.

SPOMINU MOJE "MALE MAMICE"

Janez Primožič

DOVOLI MI, DRAGA SESTRICA, teh nekaj vrstic v tvoj spomin! Ta mesec, na 16. dan, bo minilo 50 let, odkar si v otroški dobi 10 let zapustila to solzno dolino. Bila si upanje danes že pokojne najine matere, ki ti je sledila kakih 40 let pozneje. Podlegla si nalezlivi bolezni, ki je terjala toliko dragocenih življenj okoli leta 1920.

Dal sem ti ime: Mala mamica. Čeprav sem bil 5 let mlajši od tebe, sem se zavedal, kaj vse je Bog položil v twojo nežno dušo. Bila sva nerazdružljiva sestrica in bratec. Še se živo spominjam tistega večera in ure, ko si se poslavljala od nas. Mati me je priganjala, naj grem v posteljo, pa je nisem ubogal. Kakor da sem vedel, da se iztekajo twoje zadnje urice, sem hotel biti pri tebi do zadnjega. Mati ni bila zadovoljna z mano, ko je nisem ubogal, pozneje je razumela vse. Saj je vedela, kako nežne vezi so vezale tebe in mene.

Bilo je dobro leto dni, odkar je bil oče službeno premeščen v Ljubljano iz Radovljice, kjer smo bili vsi trije otroci rojeni. Toda le malo časa smo bili skupaj v novem kraju. Ti, Anica, si morala prva oditi med krilatec. Zlasti mati te je težko pogrešala, kajti že takrat si kazala svoje lepe de-

kliške lastnosti. Toda Bog je hotel drugače in mati je dostikrat vdano izjavila, da rada pristane na božjo voljo. Veliko bridkosti poznejšega časa ti je bilo prihranjenih.

Iz daljne tujine mi misli še vedno uhajajo na žale v Ljubljani, kjer počivaš ti, moja mala mamica, v skupnem grobu z očetom in materjo. Ne bom vas pozabil, rad bom zmerom mislil na vas in vas priporočal v svojih skromnih molitvah Vsemogačnemu.

Ob petdesetletnici smrti drage sestrice

ANICE PRIMOŽIČ

se je hvaležno spominjam, ko čaka vstavljenja na žalah v Ljubljani poleg očeta Leopolda in matere Marijance.

Molimo za njihov večni pokoj!

Janez Primožič, Brisbane, s sestro Poldiko v Sevnici, Slovenija.

ZA ZAVAROVANJE SLOVENSKE SUVERENOSTI

(Poslano, objavljamo v informacijo)

ZLE POSLEDICE SOVJETSKE ZASEDBE
Češkoslovaške in nadaljnja grožnja Brežnjeve doktrine o omejeni suverenosti "socialističnih" držav povzročajo upravičeno zsskrbljenost slovenskih ljudi.

Spričo teh negotovosti Slovenci čutijo potrebo po pospešeni izpopolnitvi in utrditvi svoje republike, v kateri hočejo videti obnovitev prvotne slovenske državnosti — ki je politični zgodovini fevdalne Evrope dodala svojstveno demokratično prвно — in uresničenje novodobnega programa Zedinjene Slovenije, za katero so se morali boriti več ko sto let.

Podpisani Slovenci iz dežel "zahodnega" sveta, ki smo prosti omejitve in groženj, ki bremenijo državljanje "socialističnih" dežel srednje in vzhodne Evrope, smatramo za svojo dolžnost, da v tem kritičnem času prehoda obvestimo svoje rojake v Sloveniji o naših skupnih pogledih na osnovno vprašanje, kako bi Slovenija zavarovala svojo narodno-politično bodočnost.

V mislih imamo deset poglavitnih sedanjih potreb:

(1) Predstavniki slovenskih oblasti, kulture in gospodarstva morajo poudariti in razglasiti izvirno suverenost slovenskega naroda v državnem okviru slovenske republike.

(2) Slovenska državna skupščina in vlada morata uveljaviti pristojnost slovenske republike, da v zavorovanje svoje suverenosti za enakopravnost slovenskega naroda in za dobrobit slovenskih ljudi razpolaga z vsemi oboroženimi silami in obrambnimi napravami JLA na slovenskem državnem ozemlju.

(3) Da bo v skladu z njeno izvirno suverenostjo Sloveniji omogočeno enakopravno sodelovanje v zveznem merilu, mora paritetni zvezni Zbor narodov dobiti značaj edine zvezne zbornice.

(4) Tak predstavniški Zbor narodov bi moral uvodoma sprejeti soglasen sklep in zavezo, da bodo suvereni zvezni narodi medsebojne probleme reševali z enakopravnim dogovaranjem in da se bodo skupno zoperstavljal vsakemu poskusu nasilnega poseganja v svoboden razvoj njihovih odnosov tako od zunaj kot od znotraj. Ako bi ta slovenska pobuda bila odklonjena ali bi postala neučinkovita potem, ko bi že bila sprejeta, bi morali slovenska državna skupščina in vlada uveljaviti potrebne

lastne ukrepe za učinkovito zavarovanje suverenosti in celovitosti slovenske republike, vključivši pravico do odcepitve, ki so si jo narodne republike pridržale ob nastanku povojske zveze.

(5) Da bodo pristojnosti preurejene zvezne usklajene z njenim dopolnilnim značajem kot skupnega sredstva suverenih narodnih republik za okvirno urejanje sporazumno dogovorjenih skupnih zadev, bo treba odpraviti vse podedovane centralistične funkcije sedanja federacije.

(6) Za neovirano delovanje tako usklajenih zveznih odnosov bo treba sedež preurejene zvezze prenesti iz jugotežne prestolnice srbske republike v nevtralnejše mesto, bliže težišču večnarodne zvezze, ki ne bo izpostavljeno neposrednim vplivom in pritiskom — ali celo, ponovitvi nasilnih udarov — centralističnih sil in navad, ki so se v petdesetih letih osredotočene oblasti zakoreninile v unitarističnem Beogradu.

(7) Prihranki dosedanjih presežnih dajatev centralistični federaciji — ker so povojsne slovenske dajatve beogradski vladi bile nad kakršnimkoli enakopravno in pravično zasnovanim zveznim razmerjem in ker se bodo tudi skupne dajatve decentralizirani zvezi močno zmanjšale — in dopolnjene suverene pristojnosti slovenske republike bi morale biti v prvi vrsti usmerjene v tako razvijanje Slovenije — od gmotne, infrastrukture do najvišje kulture — ki bo nudilo privlačne možnosti domače zaposlitve in stvarjalnosti slovenskim ljudem vseh predelov, slojev in strok, da jim ne bo več treba množično odhajati za boljšim delom in kruhom v tujino.

(8) Slovenija mora odločno in hitro — dokler je še čas odpraviti sramotno zapostavljanje svojih dednih kmetij s tem, da bo dvignila njihov hektarski obseg do stopnje zmogljivosti mehaniziranega družinskega obdelovanja z dopolnjevalno pomočjo lastnega zadružništva samostojnih kmetov.

(9) Slovenska republika mora utrditi svoje odnose s sosednimi deželami Koroške, Štajerske in Furlanije - Julisce Krajine za plodnejše sodelovanje v skupnem prometnem, turističnem in širšegospodarskem prostoru, pa tudi v tako opori slovenskim narodnim manjšinam, da bodo poleg drugih državljanških pravic dosegle tudi jeezikovno in kulturno enakopravnost in tako postale tvorna vez

med tremi ljudstvi, ki se stikajo v alpsko-jadranškem zaledju tržaškega zaliva.

(10) Razširjene pristojnosti slovenske republike in potrebne varčine njene suverenosti bo moral podpirati okrepljena narodna zavest in družbeno solidarnost vseh plasti slovenskega ljudstva. Zato bo treba 96 odstotkom državljanov slovenske republike, ki niso člani Zveze komunistov, zagotoviti od slednje neodvisno in enakopravno udeležbo pri političnem odločanju o razvoju Slovenije v smislu demokratičnega pluralizma. Slovenske šole bodo morale poleg temeljitejše strokovnosti zavzeto gojiti omikano nacionalno osveščenost slovenske mladine s posebnim poudarkom na humanističnih koreninah in izraznem bogastvu slovenske kulture, ki je slovenski narod izoblikoval in je nenačasna osnova njegove bodočnosti. Slovenski Cerkvi pa bo treba zajamčiti enakopravno svobodo za sodobno nadaljevanje njenega dvanajststoletnega verskega, naravnovzgojnega, dobrodelnega in plemenito združevalnega poslanstva, ki presega spremenjajoče se politične in interesne razlike in delitve, s katerimi se Cerkev po svojem bistvu ne more istovetiti.

Ko ta spoznanja o nujnih narodnopolitičnih potrebah Slovenije sporočamo svojim rojakom doma in po svetu, se podpisniki tega obvestila zavezujoemo, da bomo zahteve po enakopravni in zavarovani suverenosti svoje rojstne domovine odločno in vztrajno podpirali, dokler ne bodo izpolnjene. V ta namen bomo ostali v potrebnem medsebojnem sodelovanju.

31. maja 1970

V imenu vseh pobudnikov in začetnih podpisnikov gornjega obvestila iz Evrope, Severne Amerike, Avstralije in Južne Amerike:

Profesor dr. Jože Velikonja,
University of Washington, Seattle, Washington

Profesor dr. Cyril A. Žebot,
Georgetown University, Washington, D.C.

Dušan Pleničar,
Urednik, KLIC TRIGLAVA
76 Graeme Road, Enfield, Mddx, England

Mate Resman,
član uredniškega odbora, Slovenska Država
1099 East 68 Street, Cleveland, Ohio 44103

Demetrij Weble,
član uredniškega odbora, Smer v Slovensko
Državo
Casilla de Correo 4 Suc. 17 B
Buenos Aires, Argentina

**V SPOMIN NA OBISK
ŠKOFA DR. JANEZA JENKA
DARUJEMO**

Za Slovenik

\$50: Neimenovan; \$10: Fr. Law, Blacktown; \$7: Karl Simenčič; \$5: Rihard Bogatec, Franc Vrabec; \$2: Neimenovan.

Zidava SLOVENIKA se je zavlekla in se bo začela šele v letošnji rimski jeseni, tako poročajo. Nastalo je namreč vprašanje, če naj res gradijo na že kupljenem in plačanem zemljišču, ali pa rajši kupijo kakšno že stoječo zgradbo, ki jih je v Rimu več naprodaj. Vprašanje je bilo treba temeljito pretehtati in je seveda vzelo časa. Po dolgem posvetovanju sem in tja je končno padla odločitev: GRADILI BOMO in to na prvotno odločenem zemljišču.

Želimo vso srečo in božji blagoslov. Podpirali bomo pa tudi še, kajneda? Kdor si za to: roko — stegni! Prav lepa hvala!

NADALJNJI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

\$ 11: Jože Konda; \$ 7: Rafael Koren; \$ 4:
Stane Kale, Jože Vah, Dušan Vran, Rafael Pavlovec, Frido Brožič;

\$ 2: Ivan Cetin, Marija Habenschuss, Herman
Muster, Julij Bajt, Neimenovan, Marjan Potočnik,
Karl Knap, Jože Škrabut;

\$ 1: Ignac Kalister, Pavel Cenčič, Neimenovan,
Franc Obid, Anton Šajn, Alojz Golja, Rafael
Lavtar, Jordan Belich, Jože Vičič, Jože Vogrinčič,
Marjan Gorup, Mirko Žižek, Gabriel Čefarin, Jože Stres, Marica Basioli, Zofka Jurejszczuk.

P. PODERŽAJ, INDIJA. — \$ 4: P.B.A.; \$ 2:
Karl Simenčič, Neimenovan.

SLOMŠKOV SKLAD. — \$ 3: P.B.A.; \$ 1: Vale-
rija Sedmak, Ivan Legiša.

Iskrena hvala! — Ali se pa ne zdi, da sta Slomšek in p. Poderžaj ta mesec vse preslabo odreza-
la? SKLAD "MISLI" ima skušnjavo, da bi jima
kaj odstopil. Morda prihodnjic?

NA VZHOD Z LADJO "MARCO POLO"

Izvleček iz dnevnika — Tomaž Možina.

Na morju 13. julija 1907

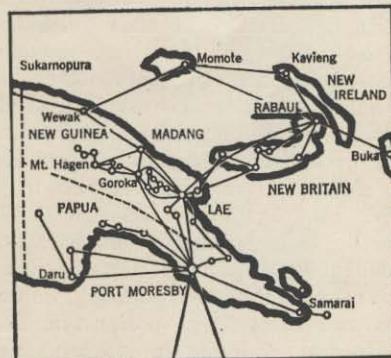
MOTORNA LADJA "MARCO POLO" je posebno opremljena za križarjenje po Pacifiku in na Daljni Vzhod. Nosi slavno ime svetovnega potnika in raziskovalca, ki se je rodil leta 1254 v Benetkah. Marco Polo je prepotoval temeljito dežele Vzhoda in je bil več let celo v službi kitajskega kana Kubilaja.

Odpravil sem se s to moderno in luksuzno ladjo, ki ima 10,000 b.n.t. in nosi 360 potnikov ter 190 članov posadke, 30. junija iz Sydneysa, da obiščem EXPO-70 v Osaki in na poti še druge kraje.

Za dva dni smo se ustavili v Brisbanu, pobrali še nekaj potnikov in nato zapeljali v prostrane vode Tihega oceana proti otočju Nove Gvineje. Po štirih dneh prijetne plovbe smo zapluli v Rabaul, glavno mesto otoka Nove Britanije, ki leži v Bismarck morju in je del Nove Gvineje. Portugalski in španski pomorščaki so pristali tukaj s svojimi "zlatimi galejami" že v 16. stoletju. Do leta 1914 je bila Nova Britanija v posesti Nemčije, nato pa Avstralije. Leta 1942 so ta otok zavzeli Japonci in imeli v Rabaulu svoj štab z več stotisoč vojaki.

Rabaul je mesto različnih ras. Tukaj se mešajo domačini iz krajev Buka in Bougainville s Polinezijci. Nekateri so visoki in merijo več ko 6 čevljev, drugi komaj 4 čevlje ali manj. Mnogo je tudi Evropev (Avstralcev, Nemcev, Nizozemcev) in pa Kitajcev. Govorjo v glavnem TOLAI, PIDGIN ENGLISH, nekateri pa tudi moderno angleščino. Vzdušje je tod povsem tihomorsko — tako kot sem sanjaril kot deček. Domačini so preprosti, pa prijazni. Cele trume jih je prišlo na pomol, največ samo radovednost past. Četudi je sonce močno pripekalo — saj smo le 4 geografske stopinje južno od ekvatorja — pokrival sploh niso imeli in tudi sicer bili "pomanjkljivo" oblečeni.

Pozneje sem šel na mestni trg, kamor pripeljejo svoje pridelke in razne ročne izdelke. Čudne in pisane stvari so to. Nekaj je podobno korenju, drugo kolerabi, toda mnogo večje. Zaudarjalo je svojevrstno. Ženske in otroci so sedeli ali ležali tam na betonskih tleh in gledali tja v dan. Nič ne ponujajo svojega blaga, nikamor se jim ne mudri.

Z nekim avstralskim prijateljem inženirjem iz Adelaide, sva se napotila preko bližnjega otoka s kanujem na še bruhajoči vulkan Matupit. Šla sva skozi naselja domačinov in skozi tropično džunglo prav do vulkanskega žrela. Ozračje je bilo nasičeno z žveplom, sledovi lave so bili še prav sveži. Odpril se nama je izreden pogled: obala porasla s kokosovimi palmami, posuta z belim peskom, bujnim in raznobarvnim cvetjem, tu in tam pa slamine koče, kjer so se podili otroci, kokoši, koze in kdo ve kaj še. Na drugi strani v notranjost otoka se je skrivnostno vil dim.

Na poti nazaj sva se ustavila v bližnji naselbini in pokramljala z domačini. Svojega kolega sem predstavil z imenom Vogo, sebe z imenom Tomo. Bili so očividno vzradoščeni, otroci so še posebno kar poskakovali od navdušenja. Dali so nama piti kokosovega mleka in pripravili južino: ribe in banane. Spekli so jih nunaj na ognjišču, povite v palmove liste. Naj pripomnim, da teka sploh nisem imel. Pri poslovitvi so naju veselo pozdravljal: yoko, yoko!

Popoldne sem pobaral miličnika domačina, zelo dobodušnega možakarja, naj nama ustavi kakšen policijski avto, da se zapeljeva v notranjost otoka. Tako se je tudi zgodilo. Zadovoljno sem se smejal, ko sem bral na obrazih ladijskih sopotnikov začudenje, ko smo jih prehiteli v njihovih taksijih. Pokrajina je izredno gorata in porasla z drevjem vseh vrst. V daljavi smo opazili plantaze.

Zvečer sem šel na neko domačinsko prireditev. Tam sem srečal sošolca pomorščaka iz Reke. Povedal mi je, da je kapitan tovorne ladje PAPUAN LIBERTY, ki plove ob teh otočjih. Šel sem nanjo. Z ženo — Indonezijko — sta me povabila, naj bom prihodnjič njihov gost in plujem z njimi v tem tropičnem paradižu.

Otok Guam

Naslednja postaja je bila otok Guam. Leži v Marianas otočju v Mikroneziji kakšnih 1400 morskih milj južno od Tokija. Je ameriško ozemlje in meri 225 kv. milj. Prebivalcev ima 110,000, od teh je 40,000 ameriških vojakov. Domačini so v glavem filipinskega porekla in govorijo poleg angleščine z očitno ameriškim naglasom še svoj jezik CHAMORO.

Guam je odkril španec Ferdinand Magellan že leta 1521 na poti iz Mehike na Filipine. Še danes je videti močan španski vpliv bodisi v običajih, nošah, veri: več ko 90% je katoličanov.

To otočno ozemlje je zelo pomembno za Ameriko s strateškega vidika. Na njem imajo velike baze in druge vojne naprave. V zadnji svetovni vojni je bilo tu veliko bojišče. Japonci so tu izgubili skoraj pol milijona vojakov. Še danes se vidi sledovi bomb.

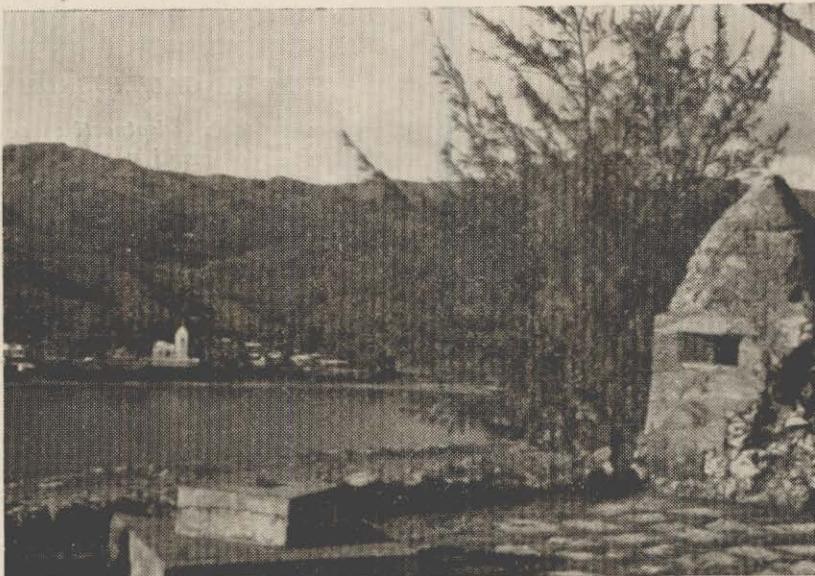
Namenil sem se s prijatelji, da si najamemo avto in se sami odpeljemo na ogled po otoku. Hitro smo opazili, da je Guam napredna bogata dežela z visokim živiljenjskim standardom. Vsakdo ima avto in to velik ameriški avto. Turizem narašča in naršča. Največ turistov je bilo iz Amerike in Japonske.

Pokrajina je valovita in slikovita, toda rastlinstvo ni tako bujno kot v Novi Britaniji. Še najmanjša vasica ima svojo cerkev in na razpotnih so kapelice, obložene s cvetjem. Vse napravlja vtis, da si nekje na Slovenskem, morda blizu Bleda ali Pirana. Podnebje je prijetno in zmerno, mogoče nekoliko preveč soporno. Ljudje so prijazni in čedni, dekleta še posebno brhka in ljubka.

Nadaleč od obale so koralne čeri, podobno kot na Great Barrion Reef. Kar peš smo šli do njih po plitki vodi. Rib smo si nalovili kar z rokami.

Zvečer sem šel s prijateljicami Japonkami z ladje v mesto Agana, kjer smo se srečali in pokramljali z domačini. Tako so opazili, da ne zavijam angleščine po avstralsko. Začudili so se, ko sem jim razložil, iz kakšne daljave prihajam. Menjam se bil prvi Slovenec, ki je kdaj stopil na njihova tla.

Sedaj se moram učiti japonščino.

PRIZOR NA OTOKU GUAM

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangeliisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangeliijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo laže razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

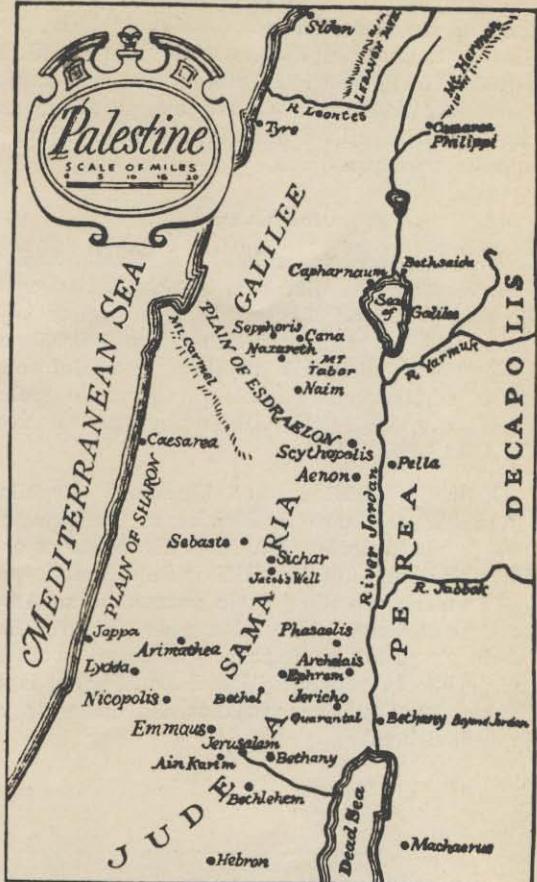
Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

ČUDEŽNI RIBJI LOV

Nato se je Jezus zopet prikazal učencem ob Tiberijskim morju. Pričkal se je pa tako: Bili so skupaj Simon Peter in Tomaž, ki se imenuje Dvojček, in Natanael iz Kana Galilejske in Zebedejeva sinova in še dva druga izmed njegovih učencev. Simon Peter jim reče: Ribe grem loviti. Rečejo mu: Gremo še mi s teboj.

Sli so torej in stopili v čoln, ali tisto noč niso nič ujeli. Ko se je pa zdanilo, je stal Jezus na bregu, učenci pa niso vedeli, da je Jezus. Jezus jim je reklo: "Otročiči, ali imate kaj prigrizniti?" — Odgovore mu: Ne! — On jim je reklo: "Vrzite mrežo v desno stran čolna in boste našli!"

Vrgli so torej in že je niso več mogli izvleči zaradi obilice rib. Oni učenec, ki ga je Jezus ljubil, je torej reklo Petru: Gospod je! Ko je Simon Peter slišal, da je Gospod, si je opasal haljo — bil jo je namreč slekel — in se je vrgel v morje. Drugi učenci so pa vlekli mrežo z ribami in pripluli s čolnom — niso namreč bili daleč od zemlje, ampak

SPET NA GALILEJSKEM MORJU

Po več mesecih odsotnosti so se apostoli, doma iz Galileje, spet vrnili v svoj domači kraj. Dolgo so bili z Jezusom v Judeji in nazadnje v samem Jeruzalemu. Vstali Zveličar jim je naročil, naj se vrnejo v Galilejo in počakajo, da ga bodo spet videli.

Preden je prišlo do tukaj popisanega prikazanja, ki je po izjavi evangelista tretje, so ga videli že dvakrat, kar pa je omenjeno drugod v novem zakonu svetega pisma. Ko čakajo na novo prikazanje, se hipno ne vejo kam dati. Kaj naj počno? Spomijo se nekdanjega opravila in se odpravijo ribarit. Iz tega, kar se je potem zgodilo, lahko razvidimo, da je bila misel na ribe — božji navdih.

Dva nadaljnja učenca, ki jih tu Janez ne navaja z imeni, sta bila verjetno Andrej in Filip, oba rojena v Bedzajdi, blizu kraja, kjer so to noč ribarili. Natanael je pa tisti, ki ima drugače ime Bartolomej, po naše Jernej.

le kakih dvesto komolcev. Ko stopijo na suho, zaledajo žerjavico pripravljeno in ribo na njej in kruh.

Jezus jim reče: "Prinesite rib, ki ste jih zdaj ujeli!" Simon Peter je stopil na suho in potegnil mrežo, polno velikih rib — bilo jih je sto triinpetdeset. In čeprav jih je bilo toliko, se mreža ni strgala.

Jezus jim veli: "Pridite jest!" In nobeden izmed učencev si ni upal vprašati: Kdo si? Kajti vedeli so, da je Gospod. Jezus torej gre in vzame kruh ter jim ga da, prav tako tudi ribo.

To je bilo že v tretje, da se je Jezus prikazal učencem, odkar je bil od mrtvih vstal.

NAJVIŠJO OBLAST PETRU

Po jedi reče Jezus Simonu Petru: "Simon, sin Janezov, ali me ljubiš bolj kot tile?" Odgovori mu: Da, Gospod, ti veš, da te ljubim. — Reče mu: "Pasi moja jagnjeta!"

Zopet v drugo mu reče: "Simon, sin Janezov, ali me ljubiš?" Odgovori mu: Da, Gospod, ti veš, da te ljubim. Reče mu: "Pasi moje ovce."

V tretje mu reče: "Simon, sin Janezov, ali me ljubiš?" — Peter se užalosti, ker mu je v tretje rekел: Ali me ljubiš? in odgovori mu: Gospod, ti vse veš, ti veš, da te ljubim. — Reče mu: "Pasi moje ovce! Resnično resnično, povem ti: Ko si bil mlajši, si se opasoval sam in hodil, kamor si hotel. Ko pa se postaraš, boš raztegnil svoje roke in drug te bo opasal in odvedel, kamor nočeš."

To pa je rekel, ker je hotel oznaniti, s kakšno smrtnjo bo (Peter) poveličal Boga. In ko mu je to povedal, je rekel: "Hodi za menoj!"

NAPOVED O JANEZU

Peter se je obrnil in videl, da gre za njima učenec, ki ga je Jezus ljubil, in ki se mu je bil pri večerji naslonil na prsi ter vprašal: Gospod, kdo je tisti, ki te bo izdal? Ko je torej Peter tega videl, je rekel Jezusu: Gospod, kaj pa ta?

Jezus mu je odgovoril: "Če hočem, da ostane, dokler ne pridem, kaj je tebi za to? Ti hodi za menoj!" — Raznesla se je torej govorica med bratimi, da oni učenec ne umrje. A Jezus ni rekel, da ne umrje, ampak: "Če hočem, da ostane, dokler ne pridem, kaj je tebi za to?"

To je tisti učenec, ki o tem pričuje in je to napisal. In vemo, da je to pričevanje resnično. — Je pa še mnogo drugega, kar je storil Jezus; in ko bi se vse to popisalo vsako posebej, mislim, da bi ves svet ne obsegel knjig, ki bi jih bilo treba napisati.

Mladi Janez je prvi spoznal, da je mož na obrežju Jezus. Izreden ribji lov ga je spomnil na podoben dogodek pred dvemi leti, ki ga vsi trije ostali evangeliisti opisujejo. Peter je planil v morje in hitel na suho. Verjetno je Jezusa samo pozdravil, potem pa nakazoval učencem, kako naj pristanejo s čolnom in mrežami rib.

Od nekdaj ugibajo razlagalci, zakaj evangelist novaja natančno število ujetih rib. Eden od njih podčrtava, da so v tistih časih poznali 153 vrst rib, da se je torej od vsake vrste po ena ujela. To naj bi pomenilo, da ima Cerkev nalogu pod vodstvom sv. Petra "loviti ljudi" vseh narodov, ras in kontinentov. To je pač zgolj simbolična razlaga, morda ni brez pomena.

Evangelist nakazuje, da je apostolom vrelo po možganih vprašanje: oli je res ON? Boljša misel jim je rekla: Jasno, da je! Niso ga vprašali.

VRHOVNI PASTIR KRISTUSOVE ČREDE

Tudi ta prizor je apostole moral spomniti na podoben dogodek, ko je Kristus Petru izročal "ključe nebeskega kraljestva" in oblast zavezovanja ter odvezovanja na zemlji, kar bo potrjeno tudi v nebesih. Nič ni omenjeno, da bi se drugi čudili, ko je bilo rečeno Petru: Pasi . . .

Pač pa je hudo zadelo Petra, ko je moral na vprašanje, ki se je njemu zdelo samo po sebi umevno, odgovoriti trikrat. Kar užaljenega se je čutil. Pa mu je menda le prišlo na misel, da je Kristusova zahteva na mestu. Ali ni komaj pred tedni on sam Kristusa trikrat — zatajil? To je najbolj priročna razloga Kristusovega trikratnega vprašanja. Drugi razlagalci opozarjajo na notranjo slovo s l o v e s n o o s t dogodka. Judje so imeli navado ob posebno slovesnih prilikah kako besedilo trikrat ponoviti. Tudi to razlogo lahko sprejmemo.

TUDI JANEZ BO UMRL

Kljub temu zelo slovesnemu dogodku je Peter ostal — Peter. Tak je bil vse do binkoštnega dne, ko ga je sam Sveti Duh prenovil in napravil iz njega zares — moža. Tukaj vidimo, da je svojo pozornost kar hitro obrnil drugam. V hipu ga je začel zanimati — Janez. Kaj pa ta? Nekam skrivosten Jezusov odgovor je učence zapeljal, da so začeli verjeti: Janez bo živel do sodnega dne. . . Morda jih je Janezovo dolgo življenje še pozneje bolj in bolj utrjevalo v tem mnenju. Janez je vsekakor vedel o tem, pa je čutil potrebo, da v evangelju, ki ga je pisal v visoki starosti, to napačno umerjanje Kristusovih besed ovrže. O, tudi Janez bo umrl! Gospod je hotel samo reči Petru: Tudi če bi Janez živel do konca sveta, ti misli le na to, kar sem povedal tebi in zate....

VISOŠKA KRONIKA

Zgodovinska povest. Dr. Ivan Tavčar

Risbe napravil Tone Kralj

VI.

DRUGO JUTRO SMO DOBILI Marijo Schwarzkoglerico mrtvo ba klopi. —

Oče se je bil zavedel še tisti večer. Lezel je, kakor bi bil vinjen, po stopnicah v gorenjo hišo ter zlezel v obleki na posteljo. Tako je ležal še zjutraj, ko sem prišel k njemu ter mu povedal, da moram v Loko, ko je dan svetega Ahacija. Nič mi ni odgovoril, samo mignil mi je, da sem sedel na stol pri postelji.

Gledal je venomer proti stropu; le tu in tam je pogledal tudi proti meni. Njegov obraz je bil izpremenjen, a tudi njegovo oko se je bilo izpremenilo. Enkrat je padlo z visoške strehe mače ter si zlomilo hrbitišče, tako da je zadnji del telesa vlačilo za sabo. Čisto tako je gledal oče, kakor je gledalo tisto mače, ko je vlačilo hromo telesce za sabo! Morda se je svojega stanja popolnoma zavedal, prejkone se je pa v njem le napol zavedala ohromela in polomljena duša.

Jecljal je:

"V Loko? Le pojdi v Loko, ali marsikaj je postal drugače. Jeremiju ne bo všeč, pa se ne da popraviti. Sporoči mu, da je premalo, kar ponuja. Všeč mu ne bo, a mu ne morem pomagati, premalo je."

Dodal je še tole:

"V Loki poišči Strojarjevega Valentina! Povej mu da čem imeti Trubarja. Bolje mi bo, če bo tekla čista božja beseda kakor olje v mojo dušo."

Obmolknil je in se znova zagledal v strop.

Nekaj časa sem še čakal, a ko se oče ni več oglasil, sem odšel, sedel na konja in odrinil proti mestu. Tam je bil na dan svetega Ahacija precejšen semenj. Dohajal sem sejmarje, ki so nosili mehove in vreče ter sopli proti Loki, da bi prodali, kar so pridelali.

Oče mi ni hotel iz spomina, oče, katerega sem bil pustil doma v taki revščini in osamelosti. Kaj je bilo s tem Joštom Schwarzkoglerjem, o katerem do sedaj nisem vedel, je li bil kdaj na svetu ali ne? Včeraj pa se je vzdignil iz svojega groba in na Visoko je prišel! Dvomiti nisem mogel, da mo-

ra tičati med njim in očetom nekaj strahovitega, kar je vezalo živega na mrtvega.

V tem premišljevanju sem prijezdil do dvorca, ki mu pravimo "Schefferten" in ki leži sredi pota od Visokega do mesta. Posestvo ni veliko in nima pravice do posebne desetine in znatne tlake. Neslo je toliko manj, ker so ga lastniki zanemarjali in slabo obdelovali. Dolgo časa je bil lastnik tega dvorca gospod Pečaher, imeniten kranjski deželan in bogat graščak, ki je loškim škofovom dostikrat posojal denar. In denarja so ti gospodje vedno potrebovali, ko so morali pred Švedi tolkokrat bežati. Sicer pa se govori, da je zakriviljena škofova palica slab gospodar in da jo goljufa, kdor hoče. Gospodu Pečaherju Schefferten ni bil več všeč in pred letom ga je prodal Skarlikijevim dedičem, ki so menda dobili po ljubljanskem škofu dosti denarja. Pa tudi po tej prodaji je ostal dvojec zapuščen. Če si jezdil mimo, nisi videl človeka laziti okrog vogla. Le redko se je pripetilo, da se je prikazala v bližini poslopja stara dekla ali še starejši hlapec.

Danes pa je v moje veliko začudenje vodil mlad hlapec osedlanega konja po dvorišču in prav tik tovornega pota je stala mlada ženska, oblečena, kakor se v naših dneh oblačijo grajske hčere. Bič je imela v roki in gotovo je ravno hotela sesti v sedlo. Ne rečem, bila je čednega lica in polnega telesa, ali tudi ošabna je morala biti, ošabna in predrzna. Gledala me je nekako zaničljivo, a vendar tako, kakor se nikakor ne spodobi sramežljivemu mlademu dekletu. Prav nič ni povesila oči, ko sem predzrno odgovarjal njenim pogledom. Kdo je bila ta ženska?

Okrog desete sem dospel do mestnih vrat. Vratarju sem plačal mitnino, katero je imelo tisti čas v zakupu loško starešinstvo — Na trgu je bilo že mnogo prodajavcev in vreča je stala tik vreče. — Mestni pisar je pobiral tržnino in pristojbino za tlak, kar vse so ljudje prav neradi plačevali. Tudi nekaj graščakov je postavilo svoje pridelke naprodaj, pa niso plačevali tržnine, ker uživa graščak vedno svoje predpravice.

Konjiča sem spravil v hlev pri Wohlgemuetu in nato, ko se je prodajanje in kupovanje imelo ravno pričeti, sem stopil zopet na trg, da poiščem Strojarjevega Valentina, da mu sporočim, kar mi je bil oče zaukazal.

Ravno tedaj je prikorakal med množico Mihol Schwaiffstrikgh in velik boben je nosil s sabo. Postavil se je sredi trga, zabobnal in potem oklical, da daje v imenu gospoda barona Janeza Krištofa Mandla, grajskega glavarja in pooblaščenca premilostljivega kneza in škofa v Freisingenu, vsem in vsakemu v vednost, da bo danes odprta grajska Kašča in da se na trgu ne sme prodajati, dokler se bo prodajalo v Kašči.

Kakor bi dregnil v osje gnezdo, tako so se razvneli prodajavci in kupovalci. Ugovarjalo se je in predvsem zahtevalo, da naj se vrne tržnina, ki se je plačala v pričakovanju, da bo mogoče prodajati blago. Tudi meščani so se jezili, ker so rajši kupovali za nižjo ceno, dobro vedoč, da škof v svoji Kašči zahteva višjo ceno in za slabše žito.

Prihrumeli so na trg peki, oštirji in med njimi znani pretepač Bergant iz Oslovske ulice. Prihrumeli so tudi drugi, ki so se vsekdar pridruževali zabavljačem, in najši so jih sezmi malo brigali. Množica je šumela kakor črmlji pod mahom. Prvo besedo je imel zelo star kmetovalec. Hodil je od gruče do gruče in vpil:

“Pa vam je spet sedel na buče, loška teleta! Vam bo še večkrat, ker vas pozna, da bi zobali pesek, če bi vam ga namesto prosa natresel pred prazne gobce. Vi mislite, da jeste meso, kadar tlačite vase smojke!”

Tako je brez vsakega strahu udrihal po loškem prebivalstvu, dokler se ni oštir Bergant zadrl nad njim:

“Kaj bi ti storil, stara šema?”

“Kaj bi storil? Tožbo bi vzdignil, tožbo z največjim pečatom! In prav kmalu bi spokoril vašega škofa. Ej, loške smojke, še so na svetu naši deželni stanovi, še je tu nemški Gradec in tudi cesar še živi, ki je vendar nekaj več kot vaš škof, ki vas, ovce, samo striže! Da, take ovce ste, vi loški meščani, vi loški tepeci!”

Mihol Schwaiffstrikgh, ki je bil med tem prebobil vse mesto, se je vračal po trgu ter se ustavil pred starim kričačem:

“Alo, Jernač Schiffrrer, si že spet tu! Bi že spet rad imel kako novo pravdo, da bi nabiral mast, kakor si jo nabiral takrat, ko so se kmetje pravdali zaradi tlake. Dobro te poznam. Masten ptič si, masti pa si si nastrigel od kmetov, katere odiraš huje, kakor vsak graščak, ti lakotni vojvod!”

Takoj se jih je nekaj oglasilo in dajalo prav Miholu, tako da je pravdarski vojvod utihnil. Morala je spregovoriti tudi neka ženska, neka Ločanka, katere so bile od nekdaj od vraka sitne in jezične. Hitela je:

“Joj, joj, kako je zabavljal na našega škofa in gospoda! Kakor bi bila skupaj krave pasla! Miholca, povej to na gradu, da se zapiše!”

Vprašam Wolhgemueta, ki ga je bila radovednost prinesla med množico — in kdo bi ne bil radoveden v Škofji Loki — kdo je ta kmetič, ki je tako zelo brusil svoj jezik po trgu. Odgovoril mi je, da je to vojvod Jernač Schiffrrer iz Bitnja, ki je svoj čas vodil pravde podložnikov proti škofoma Vidu Adamu in Albrehtu Sigismundu.

“Kaj?” se je razkačil bobnar, “na škofa je zabavljal in v nič deval našega najboljšega gospoda? Kaj?” — Srdito je Mihol gledal okoli sebe. “Kdo ve kaj natančnega povedati? Katere besede je govoril? Morda je še kaj na tla pljuval? Kdo bo pričal?”

Ali nihče se ni hotel oglasiti in izginila je še celo ženska, ki je poprej klicala Mihola. Kmetič pa ni izgubil poguma. Na vse pretege je vpil: “Da ne počiš, Mihola, potem bi po trgu preveč smrde-lo!”

Prerila se je skozi množico do kričača starka in zajokala:

“Ali se moraš zmerom prepirati, Jernač, ko vendar veš, kako je. Konec bo spet ta, da te potegnejo na grad in koliko je od tedaj, ko si zadnjih šest tednov presedel gori? Pšenica se bo moral sejati, strelja se bo morala pripraviti, in vse to naj sama preskrbim, če te potegnejo v grajsko ječo? Pet otrok imaš, vsi so že odrasil, in zadnji čas je, da se enkrat spameruješ in prideš do prave zavesti, da Schiffrrer ne bo močnejši, in naj živi sto let, od škofa na gradu”.

“Molči, žena!” se je odrezal Schiffrrer, pravdarski vojvod loških podložnikov. “Kar ti veš, vem jaz tudi. Samo tega nočem, da bi piškavi grajski gospodje mislili, da se jih bojim. Prav nič se jih ne bojim in nič bi se jih ne bal, če bi tudi deželnega glavarja na svoji strani ne imel. Pa ga imama, da veš, Mihola!”

Po teh besedah se je oddaljil Schiffrrer s svojo ženo, ker mu je loški tlak postajal vendarle prevroč, posebno, ko je opazil, da prihaja godpod Blaž Triller. Ta je bil v tistem času za mestnim sodnikom in grajskim pisarjem prvi gospod v mestu, ker je bil žitničar pri grajski Kašči. To je bila dobra in pomemljiva služba, ker je dobro redila vsakega, ki jo je imel. Tudi Blažu je bila izredila precej obsežen trebuh, ki je z veliko težavo počival na dveh kratkih nogah, kar se v Loki dostikrat opaža pri izpitanih meščanah.

Gospod žitničar je prisopel po trgu in klical množici:

"Pokorščino, ljudje, pokorščino! Kam pride mo, če ne izkazujemo pokorščine gospodi, ki nam je od Boga postavljena? Žitnica je odklenjena, Kašča je polna, takega žita ni na svetu, kot pri meni v Kašči. Kašča je odklenjena in do treh se bo prodajalo. Potem boste pa tudi na trgu prodajali in nihče vas ne bo motil."

"Kdo bo potem še kupoval", se je razjezil nekdo, "če boš ti poprej vsiljeval vsakemu desetinsko 'zadnje' žito!"

"Ljubi prijatelj," ga je zavrnil žitničar sladko, "če ti trg v Loki ni všeč, je mestni zid tako zidan, da lahko greš pri mestnih vratih tja, od koder si prišel! Kako naj naši gospodje škofje živijo, kako naj živimo mi, ki smo njihovi služabniki, če ne bo graščina vsaj nekaj donašala? Kaj pa mislite, da škof nima nikakih plačil? Kdo pa plačuje kontribucije, navadne in nenavadne, ker teh hudičevih vojn ni nikdar konca. Kaj plačujete vi? Škof pa plačuje, da je črn! Čemu torej godrnjate? — Torej, žitnica je odprta; kdor hoče dobiti dobrega žita, naj pride v Kaščo! Tako je. Na trgu se pa ne bo prodajalo. Tako je!"

In res so se morali podložniki in meščani vdati. Le pek Fleguš, ki je vlival hostije in jih prodajal župnikom v obeh dolinah, je pritrjeval: "Res je, gospoda morajo tudi živeti!" Njemu je bilo lahko; če se je podražilo žito, je podražil svoje oblate, in to za več, nego se je podražilo žito.

Pri Strojarju sem dobil Valentina v njegovi mali sobici. Pred njim je ležalo sveto pismo, ker

druge take velike in debele knjige ni na svetu. Sprejel me je neprijazno, kakor je bila njegova navada. Povedal sem mu, da je oče na Visokem hudo zbolel, da kliče Trubarja, in če on ve, kje je dobiti tega Trubarja.

Šinil mu je ogenj v mrtvi obraz in odgovoril je:

"Odstopi in pojdi po opravilih, če jih imaš kaj v mestu. Trubar pride. Polikarp umira, ker mora človek umreti, dasi ne ve ne dneva ne ure. Vsega časa, kar je živel Adam je bilo devetsto trideset let in je umrl. Set je živel devetsto dvanajst let in je umrl. Sedaj je prišel na vrsto Polikarp in bojim se, da je njegova duša preobložena s tovori, pa kliče po božji besedi in po resničnih služabnikih te besede. Trubar pride."

Ko sem se vrnil v gornje mesto, je bila večina prodajavcev že odrinila. Samo najbolj trmoglavi in revni so vpili, da naj se jim vrne plačana tržnina. Ta zahteva je ostala neuspešna, ker se je nezadovoljnežem odgovorilo, da lahko prodajajo, kadar se bo grajska Kašča zaprla.

(Dalje)

BOTANIKA IN KRAVE: Nekoč sem opazoval krave na pašniku, ki je bil precej zapleveljen z ripečo zlatico. Vemo, da je ta rastlina strupena in s kakšno spremnostjo se je krave na paši izogibajo. Opazoval sem jih. Če jo je katera slučajno le odtrgala, jo je takoj izpustila iz gobca. In vendar so bile med njimi tudi take, ki so se tam prvič pasle. Kdo jih je učil botanike? (Ognjišče)

PISMO IZ KANADE

(Toronto, 20. julija 1970)

Dragi rojaki: —

V prvih mojih vrsticah vas prav lepo pozdravljam. Ne zamerite, da se poredko oglašam. S tem tem ni rečeno, da sem pozabil na vas in na Avstralijo. Prav pogosto se mi misli mude v sončnem Sydneyu. Z menoj je vse dobro, pridno delam in zaposlen sem tudi pri dejavostih slovenske župnije Marije Pomagaj. Tudi to mi vzame dosti časa, velikokrat v pozen večer. Tukaj med rojaki je zmerom veliko aktivnosti, saj imamo vse polno organizacij. Imeli smo na Slovenskem letovišču pri Boltonu, 45 km iz Toronto, veličastno procesijo sv. Rešnjega Telesa. Rojaki so prišli iz raznih krajev Ontario in jih je bilo tri do štiri tisoč. V nedeljo 2. augusta bomo pa imeli tam Slovenski dan. Za glavnega govornika pride tudi k nam iz Cleve-

landa pisatelj Karel Mauser, ki se je nedavno vrnil z obiska v Argentini. Priprave za ta dan so velike in bo gotovo spet nekaj zelo lepega.

V tednu od 24. junija do 1. julija smo imeli v Torontu vsakoletni City Festival ali Caravan. Slovenska skupina je imela na Festivalu svoj paviljon. Nastopila je foklorna skupina NAGELJ pod vodstvom Cirila Sorška. Bilo je veliko obiskovalcev in tuji ljudje so se zelo zanimali in nas pohvalili. Radi so kupovali našo domačo hrano ter vino in slivovko. Vse je bilo zares jako lepo.

Pozdravljam vse rojake v Sydneyu in drugod, koder imam znance in prijatelje. Moj novi naslov se glasi: 615 Manning Ave., Toronto 4, Ontario. Še enkrat lep pozdrav vsem! Vdani vam,

Lukčko Mozetič.

Misli, August, 1970

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Naša Andreja in mama

Neko soboto zvečer je Andreja bila zelo tiha. Mama se je temu čudila. Zato je prišla v sobo, da vidi, kaj Andreja dela. Odprla je vrata v sobo in rekla: "No, kaj si pa naredila?" Pogledala je na posteljo, kjer je ležal kup glav, rok in nog. Andreja je samo pokazala kup in rekla, "Bebe aua." To se pravi: punčko boli. Mamica je nato rekla: "Lepo solato si naredila, kajne? Ali jo boš očku skuhala za večerjo?" Nato je odšla.

— **Lenka Žigon.**

DOMAČE NALOGE SLOMŠKOVE ŠOLE CABRAMATTA

UGANKA: Štiri sestre vsako leto pridejo, nam darove mnogolične nosijo. Prva mlada, lahkonomoga, skače v svet, ponuja v vencih rož dišečih cvet. Druga z delom poljskim lice si poti, koso v travi kleplje krivi srp ostr. Tretja drva seka, sadje spravlja v kot, grozdje sladko trga, polni vinski sod. A četrta v kožuh je ogrnjena, rokavice nosi, v peč obrnjena.

Vsem je znano štirih sester teh ime, kdor jih pa ne ve, ta prebistre ni glavé. — **Kristina Joželj.**

NAJLEPŠI DAN: To je zame božič. Takrat dobim darilo od mame in tudi od prijateljev. In za božič se je rodil sam božji Sin Jezus Kristus in nam s tem zopet odprl nebesa, da se moremo zveličati, če bomo pridni do takrat, ko umrjemo. — **Rajko Matelič, 7 let.**

MOJA SOBA je zelo lepa. Ima dve postelji. Ena je za mojo sestro in ena za mene. Imamo tudi dve omari in zavese. Na nasprotni strani je ena slika. Pod posteljo pustimo čevlje. Mama se zjutraj jezi, ker nima rada čevljev v sobi. Napodi nas, da jih spravimo. Barve v moji sobi so: strop je bel, stene so rožaste. — **Silvija Karbič.**

Misli, August, 1970

IZLET NA MORJE: Jaz pa sem še majhen bil, ko smo šli na morje. Mama me je s silo nesla v vodo. Raje sem bil v pesku in se igral s peskom — **Poldek Matelič, 6 let.**

ROJSTNI DAN: Najlepši dan, katerega se dobro spominjam, je bil moj osmi rojstni dan. Tisti dan so mi vsi voščili in vsak mi je dal majhno darilo. Mama mi je naredila tudi torto, na njej je bilo osem svečk. Obljubila mi je, ako bom vedno pridna, da me bo vzela s seboj v Slovenijo. Obiskali bomo staro mamo, starega tata in vse sorodnike. Videli bomo lepe kraje, o katerih mi mama vedno govori, kako so lepi. — **Miriam Bavčar.**

V KOALA PARK: Ob koncu šolskega leta nam je učiteljica povedala, da bomo šli v Koala park. Tistega dne sem komaj čkal. Že na vse zgodaj sem vstal, se pripravil in čkal ure za v šolo. Ko smo prišli v šolo, nas je čkal avtobus, da nas je peljal na izlet. Ko smo prispeli tja, smo v parku videli koala bears, gold fish, pava, kanarine, emu. Videl sem tudi kangaroo. Imela je tudi malega kangaroosa. Tudi igrali smo se. Popoldne smo se vrnili v vsi veseli domov. — **Bogdan Bavčar.**

KJE SMO MI DOMA

Mirko Kunčič

Kje smo, kje smo mi doma?
Tam ob Dravi, Savi, Soči,
tam ob lipi šumlajoči
sredi ravnega polja.

Tam, kjer Triglav, kralj planin,
dviga krono nad obzorje,
kjer buči Jadransko morje
pesem naših bolečin.

Tam, kjer cerkvic sto in sto
po zelenih grčkih sanja,
na otočku zvon pozvanja
mile prošnje pod nebo.

Tam, kjer nagelj, rožmarin
z belih okenc se smehljata,
v vetru tiho šepetata;
Sladek je na dom spomin.

Tam smo, tam smo mi doma,
tam je naša zemljica.

"POT NAZAJ NA KALVARIJO"

(O razmerah na Slovaškem)

POD GORNJIM NAPISOM poroča list MIRROR — IRON CURTAIN CHURCH RELIEF, ki ga izdaja znani pater Werenfried, naslednje:

V začetku novembra 1969 so poklicali provincialne predstojnice ženskih redov na Slovaškem k ministrstvu za kulturo, odsek za cerkvene zadeve, in tam so dobine nove odredbe. Pavlik, načelnik odseka, jim je povedal, da bodo redovnice zanaprej smelete delovati samo pri duševnih zmešancih, v domovih za ostarele redovnike in duhovnike, pa še v zavodih za duševno nerazvite otroke. Vsako socialno udejstvovanje v poedinih družinah, okrevališčih, pouk katekizma, hišno delo v župniščih in sprejemanje novink je nadalje strogo prepovedano. Novinke, ki so jih že sprejele, morajo odsloviti.

Provincialne predstojnice so na te informacije poslale pogumno pismo slovaški vladi. Iz tega pisma podajamo nekaj izvlečkov:

KAKŠNIH ZLOČINOV SMO OBTOŽENE ME, ki ne služimo ljudstvu z visokoletečimi besedami, ampak z nečloveško težkim delom v prid duševno zaostalim, bolnim in siromašnim? Ali smo res škodljivke in državi nevarne? Ali ne smemo biti deležne pravic, ki jih država jamči pri nas vsem državljanom? Katere zakone in postave prelamljam? Namesto da bi nas rehabilitirali za težke krivice, ki jih trpimo vse od leta 1950 naprej, smo še vedno žrtve krivega tolmačenja pravičnosti, ki je pri nas splošno znano. Ali smo spet postale izvržki in nas lahko vsakdo poriva v kot? Ali se naj ponavljajo nad nami zločini preteklosti, v katerih so tisoči naših sester izgubili življenje ali združje?

Apeliramo na državljanje, na ljudi, ki so nas naprosili, da spet začnemo z dejavnostjo po župnijah. Vprašajte delavstvo v tovarnah in na kmetijah, če so zadovoljni z našim delovanjem na polju dobrodelnosti in socialnosti in če želijo, da poučujemo katekizem! Po naših mestih in vaseh je veliko število starih in zapuščenih ljudi in skoraj povsod so le redovnice voljne, da kaj napravijo zanje. Poznamo primere, da so ljudje leta živeli kot pozabljeni živali in zaviti v cunje umrli v lastnem blatu. Takih primerov ne manjka danes. Niti enega državnega uslužbenca ni, ki bi stopil k njim, naše nune so pa naše in najdejo čas in moč, da jim pomagajo. Ali je taka strežba iz ljubezni nezdržljiva s socializmom?

Ena naših nun je našla nekaj otrok, ki so živel v pasji uti pod balkonom neke uradne hiše. Poznamo deklico, ki ima skorbut in je ležala brez vsake nege na slami temnega hleva, dočim njeni starši mislijo samo na denar. Nuna jo je spravila iz tega grozotnega položaja in ji izposlovala sprejem v sanatorij Vysne Nagy. Tako bi lahko še naštevale primer za primerom. Krajevne oblasti dobro vedo za trpljenje takih ljudi, znano jim je, kaj se dogaja, nikoli pa niso pokazale zanimanja za siromake. V mnogih primerih so bile le naše nune, ki so znale priskočiti na pomoč. Ali je to prepovedano in obsojeno?

Mnogim med nami odpoveduje zdravje zaradi težkega dela, preganjanja in vsakovrstnih težav. Toda še vedno lahko računamo z nadaljnji delovanjem, če bi smelete sprejemati mlada dekleta, ki želijo iti v samostan. Toda nove in krivične ovire nam prihajajo od vlade, ki posega v naše notranje zadeve.

Naše redovne ustanove niso bile nikoli razpuščene. Krivični zakon iz leta 1950 nam je le prepovedal sprejemati novinke. Pognane smo bile iz samostanov na delo v tovarnah in na kmetijah. Pozneje so nas dali v službo v domove za duševno zaostale otroke in smo se z ljubezni posvetile temu poslu. Uspehe našega dela poznate. Prav rade z delom nadaljujemo, toda kako dolgo bomo zmore?

Osemnajst let nismo smelete sprejemati novink. Lansko leto (1968), ko je generalni prokurator izjavil, da naše kongregacije niso razpuščene in da smemo sprejemati novinke, smo dobine neko število kandidatij. Tovariš Pavlik nam je tedaj sam rekel, da to smemo. Tako imamo zdaj nekaj mladih sester, ki so voljne posnemati zgled starejših in pripravljene za delo med zanemarjenimi in bolnimi. Zdaj jih moramo nenadoma odsloviti. Vprašale smo: Kje je zakon, ki prepoveduje delati dobro? Odgovor je bil: Nič ne sprašujte, ukaz je ukaz, izvršiti ga je treba!

V Caritas ustanovah, kjer smo bile internirane, nismo našle v vseh 18 letih trohice ljubezni. Tiste ustanove so bile naše ječe. Direktorji, ki jih je nastavljala vlada, so bili plačani za brezdelje in za to, da so metali polena pod noge nam v našem dobrodelnem udejstvovanju. Mislite smo že, da so tisti časi minuli. Na žalost smo zdaj pod vtim, da se bo vse začelo znova.

Poslušamo govore državnih in partijskih oblastnikov in se spominjamo, da je Predsednik sam pred meseci izjavil po televiziji: Dokler sem jaz predsednik, ne bom dopuščal prestopkov zakona. Glavni tajnik komunistične partije je več ko enkrat izjavil: Nikoli več se ne bomo vrnili v leto 1950!

PISALI SO — ČITAJMO!

"OGNJIŠČE" V KOPRU odgovarja na pismo dekletu Pavlini med drugim:

Sprašuješ, komu naj verjameš, Cerkvi ali šoli? Odgovarjam ti: Cerkvi in šoli. Le tistim ni treba verjeti, ki pravijo, da Cerkev in šola ne moreta iti skupaj, ali kot pravijo, da znanost in vera danes nista več združljivi — ali da sploh nikdar nista bili. Jasno, če vas učijo tako, kot piše svetovalec Igor v eni zadnjih številki "Mladine" v rubriki "Včasih mi je hudo." Poleg mnogih zelo lepih ugotovitev je zapisal tudi tole: da je "Cerkev vero najlaže širila med nepoučeno množico in da je Cerkev dobro vedela to v srednjem veku, ko je zavirala razvoj šol in izobraževanje širokih ljudskih množic". (Mladina, 31. marca).

Prav rad bi svetovalca Igorja vprašal, kdo je po njegovem poznanju zgodovine v srednjem veku ustanavljal šole, če jih ni Cerkev (po njegovem jih je zavirala — le proti komu?), če drugih, razen cerkvenih, sploh bilo ni? Potem ni čudno, da v vas ustvarjajo umetno napetost (morda celo nalašč.) Komu to koristi, ne vem, vaši vzgoji gotovo ne.

Ne vem, če boš pri svojih štirinajstih letih razumela vse to, kar sem ti napisal. Morda boš le zaslutila, kako so za verujoče žaljive trditve istega Igorja, ki je zapisal: "Za verovanje v Boga je nujno potrebna tudi neka stopnja naivnosti, nekritičnosti in intuitivnega načina sprejemanja." — Kljub temu pa svoja dognanja zaključuje s tole logiko: "Ne obsojaj vzgojiteljev, Bernard, češ da

---

Prosimo vas, gospod predsednik, in vas, ministri, dovolite nam in mladini, ki želi z nami sodelovati, da se udejstvujemo v delu ljubezni med ljudmi, ki so v težavah, dovolite nam, da nadaljujemo delo v socialnih ustanovah, v bolnišnicah in župnijah!

x x x

Na to pismo ni bilo odgovora do februarja letos. Odgovora niso doobile provincialne prednice redovnic, ampak slovaški škofje. Vlada jim je povedala, da mora ostati vse tako, kakor je odločil tovariš Pavlik. Cerkvene oblasti pa morajo skrbiti, da se navodila natančno izvajajo.

To se pravi: Škofje in duhovniki morajo sodelovati z vlado v naporih, da redovne družbe in z njimi samostani na Češkoslovaškem čimprej izginejo . . .

Misli, August, 1970

ti nekaj prikrivajo in da ti nočejo povedati resnice. Kdo pa zna povedati resnico?"

Čudim se, da je svetovalec Igor ne zna. In ker je ni odkril, kako more potem s tako gotovostjo vedeti, da je ravno "Bog plod naše fantazije in da si ga je človek umetno ustvaril" . . . ?

Mar ni škoda, da naše šole pogosto takole ustvarjajo umetno napetost v dušah mladih ljudi? Je potem čudno, da taki otroci ne bodo verovali ne šoli ne domu ne Cerkvi — to se pravi — nikomur? Ena žrtev take dvojne "resnice" je tudi Pavlina.

Roman Rus v Svobodni Sloveniji, Argentina (odlomek):

Nešteto jih je, ki morajo na (jugosl.) konzulat. Sem moramo šteti vse, ki prihajajo iz domovine in se vračajo tja, ki morajo urejati osebna vprašanja z oblastmi, ki jih veže služba — in podobno. Tisti, ki ne spadajo v to skupino in vendar hodijo na sprejeme h konzulatu, pa se sami zavedajo, da so slabici, katerim pošten človek ne more dati zaupanja in vere, zato glasno kriče, kako so pravoverni, da se samo ravnajo po naukih nove dobe (dialog!), mi pa da smo zastareli, odmrle veje.

In vendar je tudi v novi dobi za vsak razgovor in za vsako skupno delo potrebna poštenost in iskrenost, ki pri komunistih nista mogoči. Vseeno je, kakšno pot ubirajo, vsaka se konča v brezboštvu in materializmu, v uničevanju narodnih vrednot, v nasliju. Dialog je zanje lisjakova limanica.

Doma so komunistični oblastniki ločili Cerkev od države, zato mora slovenska katoliška hierarhija iskati z razgovori poti do odstranjevanja ovir za svoje delovanje in življenje. V tujini pa moramo to ločitev izvesti mi! Ne spuščajmo se z onimi, ki prihajajo razbijat našo edinost v tujini, v kakršen koli nepotreben stik.

Vatikanska diplomacija je samo en oddelek v vatikanskem tajništvu in to ne najvažnejši. Razna imenovanja na visoka in najvišja mesta v Cerkvi, izjave cerkvene učeniške službe, ki zapirajo vrata v zmotna tolmačenja dialoga in koncila, odločna odklonitev zahtev Cirilmетодijcev od strani vodstva slovenske cerkvene hierarhije, kar je imelo za posledico prepoved javne proslave obletnice slovenske teološke fakultete v Ljubljani, končno sama priznanja komunistov, da so zgrešili pot — vse to bi nas moralno potrjevali in opogumljati.

JAMES COOK – NJEGOV ŽALOSTNI KONEC

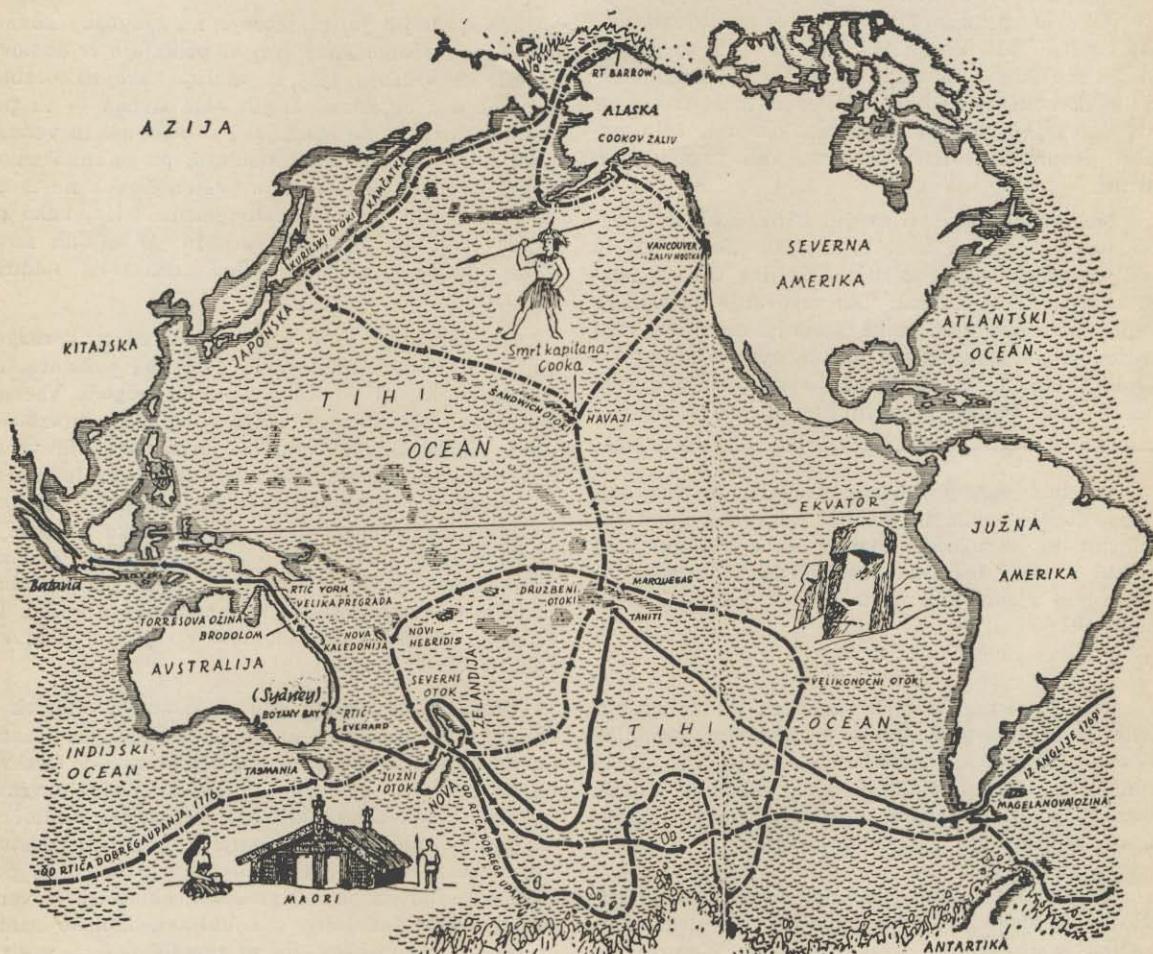
LADJI "RESOLUTION" IN "DISCOVERY" sta vnovič prepluli Beringovo morje ter krenili od tam ob polotoku Kamčatki do Kurilskih otokov, od tam pa naravnost na Havaje.

Sprva je bilo videti, da so domačini vsi srečni in veseli Cookove vrnitve, sčasoma so pa postali manj prijazni. Večkrat so se stepli z moštvo Cookovih ladij in pokradli z njih razno orodje in druge predmete. Končno je v neki januarski noči izginil z ladje DISCOVERY celo kuter, zelo važna potrebščina na morju. To je bila huda izguba in Cook je takoj poslal na kopno posebno odpravo,

ki jo je vodil kapitan Bligh, da bi kuter poiskali. Na otoku so se domačini odločno uprli in se spustili v boj. Bligh se je moral vrniti brez čolna.

Cook je sprevidel, da bo bolje, če poseže v zadevo on sam. Iz skušnje je vedel, da čolna ne bo dobil nazaj drugače, ujeti je treba nekaj domačinov in jih obdržati za talce. Najboljši bi bili — poglavariji. Na kopno je krenila nova odprava in sam Cook ji je poveljeval. Odprava je imela dva čolna. V enem se je odpeljal Cook s spremičevalci, v drugem poročnik Williams z večjo posadko mornarjev. Nekaj nadaljnjih čolnov je križarilo v zalivu ob obeh ladjah.

Ko je Cookova odprava prispela na kopno, je Cook krenil naravnost k poglavarjevi hiši, ki ni bila daleč. Na obali se je zbrala precejšnja množica domačinov in kazala jezo in razburjenje. Vendar nihče ni branil Cooku, da se je izkreal. V

razgovoru s poglavarjem, ki se je imenoval Torrekoboo, je Cook kmalu sprevidel, da poglavar ni imel nobene zveze z ugrabitvijo čolna. Kljub temu je povabil poglavarja s seboj na ladjo, da se bosta temeljito pogovorila. Torrecoboo je bil takoj pravljjen iti s Cookom, ne pa poglavarjeva žena in dva sinova. Ti trije niso zaupali Angležem in so se bali za življenje očeta, ki je bil že zelo star.

Cook je sprevidel, da bi se lahko zapletel v hude stiske, če bi pri svoji zahtevi vztrajal. Sklenil je, da se bo zaenkrat vrnil na ladjo sam. Nadaljnje korake bi v miru premislil. Toda prav takrat se je vnel boj med domačini, ki so se zibali v svojih kanujih ob obali, in med Angleži v čolnih, ki so stražili obe ladji. V tem metežu so angleški mornarji izgubili zdrav premislek in so ustrelili enega poglavarjev, ki je bil Angležem še vedno naklonjen. To je domačine silovito razburilo. Planili so po orožju in začeli metati kamenje v Angleže v čolnih. Eden domačinov je stopil tudi pred Cooka in mu grozil, da ga bo udaril.

Cook se je umikal počasi proti obali skozi množico in tudi sam izstrelil salvo šiber. Z njimi je zadel moža, ki mu je grozil. Tedaj je neki drug domačin navalil na Cooka. Mornarji so odprli ogenj in dva domačina sta padla. Na to so domačini zagnali grozansko rjobenje. Pognali so se v mornarje in pri priči ubili štiri, tri pa tako hudo ranili, da niso mogli več nabasati pušk. S krvjo obliti so

se zgrudili v morje. Ta prizor pa je bil za posadke v čolnih prehud. Ne da bi čakali na Cookovo potvrdje, so začeli krepko streljati. Ko je Cook začul strele — med tem je bil že čisto ob vodi — je dal mornarjem znamenje, naj prenehajo s streljanjem. Mornarji so Cookovo znamenje le napol prav razumeli. Nehali so streljati, čolne pa odrinili proč od obale — in to je bilo usodno.

Cooku je bil nadaljnji umik preprečen, domačini so navalili nanj. Velik kamen ga je zadel v glavo. Posrečilo se mu je, da je ostal na nogah. Zadel ga je drug kamen in ga vrgel na tla. Z velikim naporom je ponovno vstal, a bilo je prepozno — čolni so bili že daleč od obale. Spet se je zgrudil, domačini so ga zaklali z noži in njegovo truplo razsekali na kose.

Drugi dan so svečeniki Havajcev prinesli nekaj Cookovih kosti kapitanu, ki je nasledil Cooka na ladjah. Kazali so, da jim je žal, kar so bili storili, vendar so poudarjali, da je prvi strel prišel izmed Angležev. Kapitan z imenom Clerke je modro sprevidel, da ne kaže izvesti kako maščevanje. Odplul je mirno nazaj proti severu in nadaljeval z iskanjem sevrozahodnega prehoda. Našel ni ničesar in je za Cookom umrl tudi on, preden sta se ladji vrnili v Anglijo.

Cookov žalostni konec je vzbudil odmev globoke potrtosti po vsem tedaj znanem svetu . . .

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Anton Mirko Godec, Ashfield. Oče Mirko, mati Marija r. Spičlin. Botrovala sta Štefan in Ana Kolenko — 4.7.1970.

Bojan Andrew Bertoncelj, Marrickville. Oče Anton, mati Marija r. Ambrožič. Botrovala Andrew Taylor in Angela Trstenjak — 5.7.1970.

Marianne Jug, Seven Hills. Oče Stanislav, mati Alojzija r. Lipovšek. Botrovala Marijan Vidrih in Frančiška Lavtar — 26.7.1970.

Albert Planinšič, Oberon. Oče Albert, mati Frančiška r. Tašner. Botrovala je Milena Klavžer — 26.7.1970.

P o r o k e

Janko Kušej iz fare Libeliče in **Olga Čerpnjak**, iz fare Prevalje. Priči sta bila Evgeni & Ira Kondratieff — 12.7.1970.

Janez Erpič iz Čirčic pri Kranju in **Angelika Sommer** iz Hamburga. Poročena v cerkvi Srca Jezusovega Wagga, NSW — 4.7.1970.

Misli, August, 1970

K MOLITVI ZA DOMOVINO

Vsako prvo soboto v mesecu se pri večerni maši v VESELOVEM še posebej spomnimo potreb naše domovine onkraj morja.

Čemu tako molitev?

Imejmo pred očmi zaključek pisma, ki je objavljeno v OGNJIŠČU in ga je listu poslal slovenski fant:

"Ko vam to pišem, sem daleč od doma, pri vojakih. Tu nas je precej Slovencev in v glavnem hodimo vsi ob nedeljah k maši. Duhovnik je Slovenc in počutimo se kakor doma. Mladim hočem povediti, da je še precej dobrih fantov, čeprav mnogi misljijo, da jih ni več. **Vsi moramo moliti, da bi bili dobri**, še posebej za tiste, ki pozabljaljo na Kristusa in vlečejo za seboj v brezno tudi take, ki so še močni, a bodo v njihovi družbi kmalu omagali. Lepo vas pozdravlja vojak Matija".

Kdo med nami bi se ne hotel odzvati vabilu tega vojaka? Kdor ne more priti k skupni molitvi za domovino, naj jo opravi sam zase in se v duhu združi z onimi pri večerni maši!

Iz Slovenske Duhočniške Pisarne N.S.W.

P. Valerijan Jenko ofm

311 Merrylands Rd., Merryland, N.S.W. 2160

Telefon: 637-7147

Službe božje

Sobota 15. avgusta (VNEBOVZETJE MARIJINO):

Merrylands (sv. Rafael) ob 7:30 zvečer
Sydney (St. Patrick) ob 8. zvečer

Nedelja 16. avgusta (tretja v mesecu):

Merrylands (sv. Rafael) ob 9:30
Leichhardt (Roseby & Thornley) ob 10:30
CANBERRA (Braddon) ob 6. zvečer

Nedelja 23. avgusta (četrta):

Merrylands (sv. Rafael) ob 9:30
Sydney (St. Patrick) ob 10:30

Nedelja 30. avgusta (PETA v mesecu):

Merrylands (sv. Rafael) ob 9:30
Leichhardt (Roseby & Thornley) ob 10:30
HAMILTON - NEW CASTLE ob 6. zvečer

Nedelja 6. septembra (prva v mesecu)

Merrylands (sv. Rafael) ob 9:30
Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30

V Blacktownu ta mesec in zanaprej ne bo več slovenske maše. Slovenska cerkev v Merrylandsu se jim zdi dovolj blizu. Prav imajo!

Nedelja 13. sept. (druga):

Merrylands (sv. Rafael) ob 9:30
Sydney (St. Patrick) ob 10:30
WOLLONGONG (St. Francis H.) ob 4.45.

OB PRAZNIKU VNEBOVZETJA

(Sobota, 15. avgusta)

Pri zadnjem koncilu so dali Mariji tudi naslov: Mati Cerkve. Katere misli so vodile škofe in paapeža, da so dali Mariji ta lepi naslov?

Po Jezusovem vnebohodu je njegova mati Maria ostala na zemlji, pa ne vemo, kako dolgo. To je še zapisano o njej v svetem pismu, da je skupno z apostoli pred binkoštnim praznikom pričakovala prihoda Svetega Duha in z njimi skupno "vztrajala v molitvi".

To je bil za Marijo nov položaj, pa tudi nov poklic, vendar samo nadaljevanje njenega prejšnjega doživljanja. Največji njen doživljaj je bil, ko je kot izvoljena izmed vseh Adamovih potomk postala mati Jezusova. Sam Sveti Duh je takrat napravil v njej ta nedosegljivi čudež.

Zdaj, na binkoštni dan, z apostoli vred čaka na nov prihod Svetega Duha. Nastal bo nov čudež: rodilo se bo skrivnostno Kristusovo telo, njegova Cerkev. Ostala bo na zemlji do konca sveta. Kako so doživelji prihod Svetega Duha apostoli, ga je doživila tudi Marija. Pot vere, ljubezni in darovanja sebe je skupno z apostoli nastopila pri ustanavljanju Cerkve tudi Marija.

Marijino materinstvo je zdaj drugačno. Nakazano je bilo iz ust umirajočega Kristusa na križu: "Glej, twoja mati!" "Glej, twoj sin!" In tisto uro jo je učenec vzel k sebi. Z njim, Janezom, in drugimi apostoli je doživljala vse, kar beremo o rojstvu Cerkve. Z materinsko ljubeznijo in skrbjo so doživljala Marija življenje Cerkve. S. Cerkvio pričakuje Gospodove vrnitve. Vse, kar je doživljala Marija z Jezusom, vse, kar doživljala Cerkev na poti skozi vse čase, vse gre istemu cilju naproti: k dovršitvi božjega kraljestva med ljudmi.

Verujemo: "Marija je bila na koncu svojega zemeljskega življenja z dušo in s telesom v nebesko slavo vzeta".

Marijino Vnebovzetje je zmagoščanje Odrešenika, ki je prišel preustvarjat človeka. Svojo ljubezen in svoje materinstvo je Marija vzela s seboj v nebesa. V njej se je dopolnilo, kar je nam vsem obljudljeno. Ona je prva, ki ji bomo sledili in peli z njo: Moja duša poveličuje Gospoda in moj duh se raduje v Bogu, mojem Zceličarju!"

PISALI SO — ČITAJMO!

KATOLIŠKI GLAS v Gorici: Zolajev "Lurd":

Emil Zola (1840-1902) je bil nadarjen in plodovit francoski pisatelj. Bil pa je tudi velik nasprotnik Cerkve. Njegove knjige še danes čitajo in prevajajo. Med temi je tudi roman z naslovom "Lurd", ki ga imamo tudi v slovenskem prevodu.

Leta 1892 se je Zola napotil v Lurd. Sam je dejal, da bi rad tam videl resnico in da bo potem pisal resnico.

Že medpotoma je spoznal v vlaku na smrt bolno Marijo Lebranchu. Izjavil je: če ona ozdravi, bom veroval. Videl jo je ozdraveti, bil je zraven, ko je prišla v Zdravniški urad. Videl je tudi drugi čudež, ko je v trenutku ozdravela Marija Lemarchand, ki je imela ves obraz razjeden od raka.

Videl je torej resnico, toda ni veroval in ni pisal resnice. Vrnil se je v Pariz in dve leti pozneje je izšel njegov "Lurd".

Marijo Lebranchu je opisal pod imenom Grivotte. V romanu trdi, da se ji je zdravje le trenutno zboljšalo. Komaj pa je sedla v vlak, da se vrne domov, ji je postalo slabo. Začela je bruhati kri in je morala v bolnišnico.

V resnici je Marija Lebranchu ostala zdrava na poti domov in doma. Poročila se je ter živila do 11. avgusta 1920. Da bi se je kot neprijetne priče znebil, ji je Zola leta 1895 ponudil večjo vsoto denarja s predlogom, naj se odseli k sorodnikom v Belgijo. Marija je ponudbo odklonila.

Marijo Lemarchand opisuje pod imenom Elise Rouquet. Tudi za njo trdi, da njeno ozdravljenje ni bilo pravo in trajno. Dejstvo pa je, da je popolnoma ozdravela. Na njenem obrazu ni ostalo prav nobenih sledov prejšnje razjedenosti in iznakaženosti. Tudi ona se je poročila in postala mati petim otrokom.

Dr. Bossarie, takratni zdravnik v lurškem Medicinskem uradu, ki je bil skupaj z Zolajem priča obeh ozdravljenj, je Zolaja povabil v Pariz, da bi se skupaj z obema ozdravljenenkama srečala v javni dvorani pred občinstvom. Tu naj bi Zola podal zagonov za svoje pisanje.

Zola je povabilo odbil z besedami: Jaz pišem romane in z osebami teh romanov delam, kar hočem. Če komu moje knjige niso všeč, naj jih ne bere.

Kaj naj rečemo k tej njegovi izjavi? Če nekdo piše romane, je v resnici gospodar oseb, ako so te

Misli, August, 1970

plod njegove pisateljske domišljije. Kadar pa opisuje resnične kraje, osebe in dogodke, pa četudi pod drugačnim imenom, jih je dolžan opisati tako, kakor so v resnici.

Očitno je, da je Zola v tej knjigi uporabil svoj pisateljski talent, da bi zmanjšal sloves in pomen Lurda. Še več. Na prefinjen način je hotel dokazati, da so vsa lurška ozdravljenja le navidezna, torej neresnična.

Ali se spodboli tako uporabiti pisateljske darove, je stvar Zolajeve časti. Dejstvo pa je, da Lurd še naprej vabi tisoče in milijone ljudi, da se tam še vedno dogajajo ozdravljenja, vpričo vsega svečata, navkljub takratnemu in sedanjim Zolajem.

ŠKOF JAMES EDWARD WALSH, ameriški misijonar na Kitajskem, je bil zadnji inozemski misijonar, ki je do nedavno še živel na Kitajskem. Res, živel je, toda v ječi in v hudem trpljenju. Bil je obsojen na 20 let, v zaporu jih je dopolnil 12. Nedavno so ga nenadoma izpustili in poslali čez mejo. Silno se je začudil, ko je zvedel v Hong Kongu o "novem" papežu Pavlu, o drugem vatikanском zboru, o odpravi zdržka ob petkih, o mašah v domaćem jeziku in tako naprej. Po 12 letih je spet maševal — latinsko, "po starem". Papež Pavel misli, da izpustitev tega škofa kaže na "odjugo" tudi pri kitajskih komunistih. Vsaj tako se je izrazil. Seveda pa ne ve, kaj imajo kitajski komunisti "za bregom".

---

† F R A N K R O M

V ponedeljek 20. julija 1970 okrog 2 popoldne je v Prince Alfred bónnici, Camperdown, preminul notranjski rojak **Frank Rom**. Star je bil 68 let. Od petka zvečer je prebil v bónnici, kjer so mu skušali rešiti življenje, ki mu ga je ogrožala huda pljučnica, pa končno zmagala. Bolniški kurat je Franku še pravočasno podelil zakramente.

Rajnik je bil rojen v Ložah pri Starem trgu. V Avstraliji je bival okrog 40 let in bil različno zaposlen. Več zadnjih let je živel z ženo Julijano v sydneyjskem predmestju Tempe.

Avstraliske Slovenije

NEW SOUTH WALES

Glebe. — V tem dopisu bi rad omenil dve stvari. Prvo je Tablica primerjav v julijski številki stran 207. Tam berem, da Avstralija meri 2,967,909 kvadratnih milj. V Koledarju goriške Mohorjeve družbe iz leta 1961 je pa površina Avstralije podana v kvadratnih kilometrih in pravi, da znaša 7,705,000 kvadratnih kilometrov brez otočja. Seveda vem, da so kvadratni kilometri dosti manjši od kvadratnih milj, pa vendar se mi zdi razlika le prevelika. — Drugo je pa to, da sem dobil poročilo od doma iz naše fare Marijino Celje nad Kanalom. Napravili so si nov zvon in slovesno so ga blagoslovili v nedeljo 26. julija, na dan sv. Ane. To je zanimiva novica za nas vse, ki smo od tam doma. Upam, da se je blagoslovitev novega zvona lepo obnesla, in težko bom čakal poročila o tem. Če izvem kaj bolj natančnega, kako je bilo, bom poslal nov dopis za naslednjo številko. MISLI so mi pa prav všeč in vsako številko z veseljem prebiram. — Julij Bajt.

Concord. — Po daljšem času naj spet enkrat primem za pero, saj vidim, da pod KRIŽEM še vedno ni preveč dopisov. V zadnjih številkah MISLI z zadovoljstvom opažam, da je veliko dopisov za KOTIČEK. Vseh sem prav vesel in upam, da ne bodo prenehali. Rad berem "domače naloge", čeprav si mislim, da je v njih tudi kaj dela mater, učiteljice, pa verjetno še kaj urednikovega. Tako se otroci učijo pravilne slovenščine in tako je prav. Ko pridejo MISLI sredi meseca, otrok gotovo prebere svoj prispevek in lahko vidi, kako je treba po slovensko gladko pisati. Najbolj sem pa bil v zadnji številki vesel dopisa, ki ga je poslala iz Ringwooda Eda Tomažič. To deklico bi pa res rad pozidal, ko se zna tako postaviti, da drži predavanja po razredih svoje šole. Zelo jo je treba pohvaliti, da porabi priložnost za to, da Avstralcem pove o Sloveniji in narodni noši. Ko bi bilo kaj več takih slovenskih šolarjev in šolaric v tej deželi, bi nas tukaj ne imeli več za Čehoslovake, pa niti ne samo za Jugoslovane. Vedeli bi, kdo in od kod smo Slovenci. Temu dopisu prilagam dva dolarja in prosim

p. urednika, da jih pošlje Edi. Ne zato, da bi jo s tem poplačal, ker tako delo se ne more poplačati. Pošiljam vsoto le zato, da bo Eda kupila bratu Štefančku — ayt kim. Prav lep pozdrav vsem! — Pepe Metulj.

PREJEMKI ZA DOM OD JANUARJA 1970

Slovensko društvo \$ 708-

Vinko Ovijač \$ 15; A. Valušek \$ 10; J. Debevec \$ 9;

\$ 6: M. & M. Godec, K. N. Mezgec, J. Kornhauser, M. Golčman, A. & T. Sodja, J. Perko, A. & G. Špičlin;

\$ 5: H. Tauzher, J. & V. Klemenčič, G. & M. Umbrazunas;

\$ 3: S. Lajovic, T. Lajovic, E. Brežnik, M. Brežnik, I. Žigon, I. Kobal, A. Stražiščar;

\$ 2: I. Lednik, L. Sevnik, F. Danev; Kovacič 50 c.

Skupaj v "Home Fund" \$ 14,199-77.

Pa plačilo Zemlje izdano \$ 13,037-90.

Na banki \$ 1,161-87.

Vinko Ovijač

CASTNA ZAUPNICA

IZREDNI OBČNI ZBOR Slovenskega društva Sydney, ki ga je napovedal oglas v julijskih MISLIH, je vzbudil veliko zanimanje in pritegnil izredno številno udeležbo.

Med drugim se je izkazalo, da je treba izglasovati zaupnico ali nezaupnico sklicateljem občnega zbora, ki sestavljajo nadzorni odbor in so odgovorni za upravljanje "Slovenske zemlje".

Glasovanje se je izvedlo in rezultat je bil, da so glasovalci dali imenovanim ZAUPNICO s skoraj dvetretjinsko večino. — Čestitke!

QUEENSLAND

Brisbane. — V preteklih mesecih smo dobili iz Argentine dve zelo pomembni knjigi, ki sta po daljem potovanju končno le priomali do nas. Prva je ZBORNIK 1969, druga Jurčećeve LUČI IN SENCE III. Nisem poklican strokovno ocenjevati eno ali drugo, vendar po svojem spoznanju menim, da obe knjigi zaslužita veliko več pozornosti med nami, kot sta je v resnici deležni. ZBORNIK nam prinaša preko 330 strani odličnega gradiva, poleg tega pa še številne ilustracije o slovenskih odpravah na kontinentalni led v Ande. Kje najdemo toliko informacij o razseljenih Slovencih po svetu, o preteklosti naroda in druge bogate vsebine? Srce me boli, ko slišim iz ust tega ali onega: taka knjiga me ne zanima . . . že samo zato bi nas morala zanimati in bi jo bilo treba kupiti, da tako moralno in finančno podpremo napore rojakov v Argentini, ki s tako težavo vzdržujejo slovenstvo v svetu in nam morajo biti za zgled. Ponenos sem, da imam v svoji knjižnici vseh 21 ZBORNIKOV — koliko bogatega berila! — LUČI IN SENCE III so zanimive zlasti za tiste med nami, ki so doživljali dogodke doma malo pred dru-

go vojno in še kaj med njo. Živo nam predoči stanje v domovini, ki je privedlo do katastrofe in našega izseljenstva. Knjiga je pisana napeto, da je ne moreš odložiti, dokler ne prideš do zadnje strani. In ko si tam, imaš nujno željo, da bi tudi navedeni IV. del kaj kmalu zagledal beli dan. — Janez Primožič.

V AVSTRALSKI HOSTI

I. Burnik

*V tem kraju nimamo asfaltnih cest
in hiše so — v podzemlju rovi.
Vsi vlažni prašnih so oči robovi.
Oh, prazne želje, ki težite vest!*

*In vendar, roki dvigam v vis: molita!
Zahvaljen Bog za vsak srca utrip!
Saj v njem prebiva ON — in prav ta hip —
ki vez je in ljubezen ognjevita.*

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A. 6001.
TELEFON 87-3854

1. Obrnite se na nas, če hočete imeti res pravilne prevode spričeval, delavskih knjižic in sploh vseh dokumentov.
2. Ravnjajte se po načelu "svoji k svojim", kot to delajo drugi narodi. Zato naročajte vozne karte vseh vrst (za letala, ladje itd.) pri nas, saj pri nas ne stane vozna karta niti cent več kot druge. Kdor naroči karto pri nas ali na čigar priporočilo dobimo naročilo, mu damo brezplačno informacije in nasvete v pravnih in poslovnih zadevah.
3. Darilne pošiljke (pakete) izvršujemo hitro in solidno. Če želite, vam pošljemo cenik.

ZASTOPNIK ZA VICTORIJO: ZASTOPNIK ZA N.S.W.:

MRS. M. PERSIC

704 INKERMAN RD.,
COULFIELD, VIC.
Tel. 50-5391

MR. R. OLIP

65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W.
Tel. 32-4806

ZASTOPNIK ZA QUEENSLAND:

MR. J. PRIMOŽIČ

39 DICKENSON ST.,
CARINA QLD. 4152

Z vseh Vetrov

ZARES HUDIČEV ZASLUŽEK: Kilogram morfija stane v Turčiji 250 dolarjev. Ko ga v Franciji predelajo v heroin, stane že 3500 dolarjev. Ko pride do New Yorka, njegova cena naraste že na 18,000 dolarjev, v prodajo pa tudi do 225,000. Kdor se je na strup navadil, ga potrebuje vsak dan več in zmerom več. Denar mora od nekod dobiti, pa tudi če ga kraje ali ropá. V nakup mamil gredo milijarde. Uživalci mamil so izmed revnih in bogatih, preprostih in izobraženih. Mamil uničujejo življenje tisočim in stotisočim. Dobičkarji pa bogatijo na račun propadajoče človeške družbe.

NUNA POLICAJKA v Ameriki. Da imajo v Ameriki poleg moških policajev tudi ženske policijake, je seveda splošno znano. Lahko so prav tako uspešne, ali celo še bolj. Manj znano je, da je med policijskimi tudi nuna, sestra Leonora iz družbe Božje modrosti. Vsak dan je v službi osem ur, oblečena in oborožena, kot pač treba. Po službi se vrne v samostan in si nadene nunske obleko. Kako se to ujema? Sestrin odgovor je: Kristjani moramo biti nazvzočni posvodi, posebno tam, kjer je družba bolna. Bolezen družbe je zelo vidna v rasotčem kriminalstvu.

CERKEV V COMBODIJI je v zadnjih vojnih zmedah utrpela velike izgue. Sicer je bilo v Comboniji ob začetku sovražnosti le dobrih 60,000 katoličanov, ki so bili oskrbovani iz treh središč: apostolskih administratur. Pravih škofij tam še ni bilo. Po večini so bili katoličani po rodu južni Vietnamci, ki so se med vojno v velikem številu vrnili domov. Drugi so se razkropili, mnogo so jih pobili, med njimi tudi več duhovnikov. Kljub vsemu pa kaže, da so nekatere katoliške ustanove vsaj doslej ostale nedotaknjene, in je upanje, da si bo Cerkev po končanih sovražnostih spet opomogla.

V MILANU, TURINU IN OKOLICI se je nabral toliko Slovencev in še prihajajo, da v Milan hodi mednje iz Rima opravljati službo božjo po enkrat na mesec mons. Nace Kunstelj, v Turinu se pa že kaže ista potreba. Ob ostalih nedeljah in tudi med tednom pa g. Nace obiskuje kampe, ki jih je še nekaj širom po Italiji in so v njih še tudi naši rojaki. Dr. Robič, ki je do nedavno napravljal take obiske, se je iz Rima preselil nekam v Nemčijo.

V SOMBOTELYJSKI ŠKOFIJI na Madžarskem, kamor so nekdaj spadali naši Prekmurci, sta še zdaj vsaj dve župniji s slovenskim prebivalstvom in se služba božja opravlja v slovenščini. Škof dr. Držečnik iz Maribora in škof dr. Kovacs iz Sombathelyja sta nedavno imenjala medsebojne obiske.

BRAT BRATA POSVETIL za škofa. To se tako redko zgodi, če sploh kdaj, da je novica vredna objave. Nedavno se je zgodilo v Ameriki. Škof Francis Hurley iz mesta Santa Rosa v Californiji je posvetil svojega brata Marka Hurleyja za škofa v Alaski za škofijo Juneau. Ni dvoma, da je bilo ob posvečenju veliko topote, fizične in duhovne, vendar si lahko mislimo, da je novega škofa ob misli na selitev v Alasko — stresal mraz...

JOŽE PATERNOST, mlad ameriški Slovenec, je profesor na državni univerzi države Pensylvania. V javnosti je postal znan s tem, da je izdal v knjižni obliki učeno razpravo o prevajjanju iz angleščine v slovenščino. Poznavalci obeh jezikov so mu razpravo zelo ugodno ocenili. Poudarjajo, da je to prva razprava te vrste, že zato vredna vse pozornosti. Stane 2 dolarja s poštino in se naroča na naslov: Vice President for Research, 207 Old Main, University Park, Pa. 16802.

TONE OSOVNIK, NEKDANJI DOMŽALČAN, zdaj že veliko let živeč v New Yorku, piše v Ameriškemu Slovencu med drugim: Moje mnenje je, da je nujno za vsakega našega mladega rojaka, da se nauči slovenščine. Brez tega ni pričakovati od njega trdne narodne zavesti. Drugi pa misljijo, da je ta zavest že trdna, če kdo v tujem jeziku pove, da so bili starši Slovenci in da ima on zato še danes rad kranjske klobase...

DR. TOUSSAINT HOČEVAR, ki je kljub svojemu francoskemu krstnemu imenu "navaden" Ljubljancan, že dolgo poučuje na raznih univerzah severne Amerike. Nedavno je pa postal redni profesor na univerzi v New Orleansu, države Louisiana. To je najvišja stopnja napredka v profesorskem poklicu. Predava narodno in mednarodno ekonomijo in finance. Še vedno je zaveden Slovenec in tudi seznanja angleško govoreči svet s svojo domovino onkraj morja. Izdal je že dve odlični knjigi o Sloveniji in njenih gospodarskih problemih. Obe sta izšli pri slovenskih založbah v ZDA. — Naj bo omenjeno, da beseda Toussaint pomeni v našem jeziku Vse svete, ki jih je dobil za "patrone". Po naše bi mu menda rekli: dr. Vsesvetec Hočvar.

LIST "PASTIRČEK" V TRSTU je imel dva posrečena dovtipa. Učitelj vpraša v šoli, kakšna je razlika med kraljem in predsednikom. Dobi odgovor: Kralj je sin kralja, predsednik pa ni sin predsednika. — Oče spodbuja lenega sina k pridnosti: Ko so bili ameriški milijonarji tvojih let, so vsi že trdo delali. Sin odgovarja: In ko so bili tvojih let, so bili že vsi milijonarji.

WHO, WHERE, WHAT, WHEN, WHY — to je tistih 5 W, ki jih angleški in ameriški uredniki predpisujejo svojim dopisnikom. To se pravi: kadar pišeš poročilo o kakem dogodku, povej po vrsti: kdo je glavna oseba v dogodku, kje se je zgodilo, kdaj je bilo, kaj se je zgodilo, zakaj je prišlo do dogodka? Če en ali drug W v tvojem dopisu manjka, je tvoje delo pomanjkljivo.

PRAVICA DO STAVKE, ŠTRAJKA, se je še nadavno navajala kot ena glavnih razlik med delavstvom v svobodnem in komunističnem svetu. V Ameriki in drugod na zapadu so bile delavske organizacije ponosne na svojo pravico in skoraj ni bilo več človeka, ki bi jim zavidal ali celo skušal to pravico kratiti. Danes se že oglašajo v Ameriki — in za njimi v Avstraliji — socialni javni delav-

ci, ki z obžalovanjem ugotavlja, kako se je ta delavska pravica izrodila in izprevrgla. Stavk je odločno preveč, tožijo, stavkarji pozabljamajo, da ima tudi vsaka pravica svoje meje. Danes izbruhajo štrajki, ki niso več sredstva za dosego pravičnih zahtev in pričakovanj, mnogim je edini namen, da je pač štrajk. Res tudi tak štrajk morda izsili za delavstvo neke koristi, ki pa utegnejo biti le navidezne, ali pa so v škodo družbi nasploh. Ko se je pred časom ustaljevala pravica do štrajkov, je bil vsem prizadetim v mislih splošni blagor, pravica enim naj bi ne napravljala krivice drugim. Na to se danes le prepogosto pozablja.

MATEMATIČNA ŽENITEV. Ameriški psiholog Ernst Wilson jo priporoča. Garantira, da bo takška poroka srečna, čeprav ne pove, kako je prišel do svojega matematičnega obrazca. Obrazec je pa tak: $X:2 + 7 =$ zajamčena sreča v zakonu. X pomeni ženinovo starost, rezultat računa pa nevestino. Na primer: ženin je star 24 let, polovica tega je 12, dodaj 7 in veš, da mora dekle biti stara 19 let. Če je fant star 30 let, mora biti ona 22 itd. Čim starejši je moški, toliko večja razlika med njima. Morda, bodo ženske rekle: Vidi se, da je tisti obrazec skuhal — moški psiholog!

TURISTIČNA AGENCIJA

OLYMPIC EXPRESS PTY. LTD.

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE ALI PIŠITE

253 ELIZABETH STREET, SYDNEY 2000. Tel. 26-1134.

V URADU

RADKO OLIP

- * urejuje rezervacije za vsa potovanja po morju in zraku — širom sveta, posebno v Slovenijo in ostalo Jugoslavijo
- * Izpolnjuje obrazce za potne liste, vize in druge dokumente
- * organizira prihod vaših sorodnikov in prijateljev v Avstralijo I.T.D.

Charter za letalom: Sydney - Beograd - Sydney \$646.36

Sydney - Ljubljana - Sydney \$661.00

Skupine z letalom: Sydney - Beograd - Sydney \$822.70

Sydney - Zagreb - Sydney \$836.60

Sydney - Ljubljana - Sydney \$841.20

(to so cene za člane Affinity skupin)

Uradne ure 9-5 in ob sobotah 9-12

PRVA
TURISTIČNA

V A Š A
AGENCIJA

oskrbuje za vas:

- ★ potovanja z avioni
- ★ potovanja z ladjami
- ★ potovanja v skupinah
- ★ kombinacije potovanja:
odlet z avionom, povratek z ladjo

- ★ oskrbimo potovalne dokumente
- ★ rešujemo vse potovalne probleme
- ★ vse dni smo vam na razpolago
- ★ vsak čas nam lahko telefonirate
v vseh zadevah potovanja, ali pridite osebno

VAŠA POTNIŠKA AGENCIJA

PUTNIK

72 Smith Street, Collingwood, Melbourne
Poslujemo vsak dan, tudi ob sobotah, od 9. - 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733.
V uradu: P. Nikolic, N. Nakova, M. Nikolic

AMERIŠKI ČRNCI V ZDA, ki jih vodi prosluli Robert F. Williams iz Detroita, so postali "črni separatisti" in hočejo Združene države razdeliti v dva dela. Pet sli šest južnih držav naj bi se odcepilo od "bele" Amerike in bi si ustanovile "Republiko Nove Afrike." Bila bi do kraja v rokah ameriških črncev. Pred dobrimi sto leti je nastalo v Ameriki podobno gibanje "separatizma", ki je privedlo do velike civilne vojne. Tudi takrat so bili vmes črnci, vendar v drugem smislu. Južne države so hotele obdržati črnce za sužnje, severne so se potegovale za njihovo osvoboditev.

x x x

ALEKSANDER VELIKI je jokal, kadar je njegov oče Filip Macedonski osvojil kako novo deželo. Bal se je, da njemu ne bo nič ostalo za osvajanje. V spominu na to je nekdo zapisal: Dandanes nimamo vzroka, da bi jokali, kakor je jokal Aleksander, zakaj zavedamo se, česar se on še ni, da je v vesolju vedno dovolj svetov, in jih vedno bo za nadaljnje osvajanje — svetov brez konca.

Iz Frank's Avto šole, Fairfield.
"Kako moramo voziti na križiščih, kjer ureja promet stražnik?"

"Tudi tam moramo voziti po vseh predpisih. Le kadar nam stražnik kaže hrbet, si lahko kako pomagamo".

ŠOFERSKI POUK V SLOVENŠČINI

Nudi ga vam z veseljem

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 The Boulevard, Fairfield West 2165

Telefon: 72-1583

Misli, August, 1970

SLOVENSKE PLOŠČE
KNIGE — SLOVARJI — MUZIKALNI
INSTRUMENTI

UNIVERSAL
RECORD CO.

205 Gertrude St., Fitzroy, VIC. 3065
Tram 88, 89, 90 iz Bourke St. do postaje 13.

Kataloge in naročbe pošiljamo s pošto
POSLUŠAJTE RADIJSKO EMISIJO
ob sobotah 8.00 zvečer na

2CH — SYDNEY, Val 1170

Andrej je sedel k zajtrku skupno z bratom Pavlekom. Pevlek je vrgel v kavo dve kocki sladkorja in vprašal:

"Ali veš, Andrej, da sta danes dva utonila?"

"Kako bom vedel, ko sem komaj vstal."

"Pa bi lahko videl. Dva kosa sladkorja v kavi".

SLOVENSKA MESNICA ZA
WOLLONGONG ITD.

TONE IN
REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd. Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi.
Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje prijatelje!

PHOTO STUDIO
V A R D A R

108 Gertrude Street
Fitzroy, Melbourne, Vic.
(blizu je Exhibition Building)

Telefon: 41-5978
Doma: 44-6733

I Z D E L U J E :

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-bele in barvne.

Posoja svatbena oblačila, brezplačno.

Odperto vsak dan, tudi ob sobotah in nedeljah od 9 — 6.

Govorimo slovensko.
VAŠ FOTOGRAF: PAUL NIKOLICH

POZOR!

POZOR!

Preden kupite poltrone, divane ali "couche", pridite k nam ogledati si kvaliteto in nizke cene.

Izdelujemo jih sami, zato so naše cene za 50% odstotkov nižje kot drugod.

VINCENC STOLFA

562 High Street, Thornbury, Vic. 3071

Tel. 44-7380

Seveda se bomo pomenili po slovensko

x x x

Katoličan je živel na otoku, ki na njem ni bilo katoliške cerkve. Vsaki dve leti se je odpeljal z ladjo na celino za velikonočno spoved. Duhovnik mu je prigovarjal, naj bi prišel vsako leto.

"Ne morem, vzame mi preveč časa."

"Pridite z letalom".

"Z letalom? Za male grehe je predrago, za velike prenevarno".

NAJCENEJŠE POTOVANJE V EVROPO

Z ladjo MELBOURNE — GENOA
(izven sezone) \$ 367.-

Z letalom AVSTRALIJA — BELGIJA —
ANGLIJA (vsak letni čas) \$ 450.-

Z letalom (charter) MELBOURNE — DUNAJ
in nazaj \$ 720.-

Z letalom (skupinski izlet)
MELBOURNE — RIM — MELBOURNE
\$ 822-70

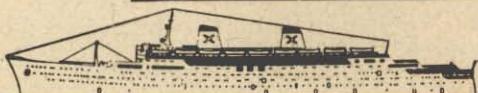
Lahko oskrbimo vse formalnosti
za potovanje vaših družin in sorodnikov

Z ladjo: GENOA — MELBOURNE \$ 498-50

Z letalom: LJUBLJANA — AVSTRALIJA
\$ 608-80

Za podrobne informacije v vašem jeziku:

ALMA

POTNIŠKO PODJETJE

330 Little Collins Street (vogal Elizabeth St.,
Melbourne 3000. Telefon: 63-4001 & 63-4002